

VNF

2016

aviisi

1

VERENIGING NEDERLAND-FINLAND
ALANKOMAA-SUOMI YHDISTYS

P. Halonen
1923.

Inhoud

Van het bestuur	3
Agenda	5
Uitnodiging Algemene Ledenvergadering	6
100 jaar Finland: De periode 1917-1927	10
Karhunkierros	24
Overwinteren in Lapland	33
Column: Ingelegde haring	36
Terug naar Koli – deel 4	38
Mug	50
Langs de Koningsweg 8: Espoo	54
Belangrijke adressen	61

Colofon

Jaargang 25 (2016), nummer 1

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923. Aviisi is het officiële magazine van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Redactie

Daniël Loos
Minna Rätty (Fins)
aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording het bestuur

Vormgeving

Daniël Loos,
info@bureaucontrapunt.nl

Drukwerk

Via ASB drukwerk-
begeleiding

Opplage 550

ISSN 1566-8542

Kopij

Kopij voor de volgende Aviisi kan
per e-mail voor 26 februari 2016
aan de redactie gezonden worden:
aviisi@vnf.nu.

Kopij graag als Word-document
aanleveren.

Beelden graag los bijleveren, in de
hoogst beschikbare kwaliteit.
Veel of grote bestanden liefst via
www.wetransfer.com

De verantwoordelijkheid voor de
inhoud van artikelen in Aviisi die
door derden geschreven zijn, ligt
bij de betreffende auteurs.
De redactie van Aviisi behoudt
zich het recht voor artikelen in te
korten of niet te plaatsen.

Website VNF www.vnf.nu
Ad Bats, webmaster@vnf.nu

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter

Marjo Kool, voorzitter@vnf.nu

Vice-voorzitter

Tia Alahuhta, vice-voorzitter@vnf.nu

Secretaris

Mikko Lissing, secretaris@vnf.nu

Penningmeester

Marco Blankestijn, penningmeester@vnf.nu

Social media

Bjarne Timonen, socialmedia@vnf.nu

Erelid

Ambassadeur van Finland, mevr. Liisa Talonpoika

Ledenadministratie & secretariaat

Jacques Groenendijk, info@vnf.nu, 06-55802120

Bankrekening vereniging

NL 39 ABNA 0549 2867 05 te Den Haag

Van het bestuur

Beste Aviisi lezers,

Ik wens alle leden de beste wensen en een gelukkig nieuwjaar. Ik hoop dat jullie fijne feestdagen achter de rug hebben. Wij hebben onze feestdagen gevierd in Finland en Estland waarbij de tijd voorbij is gevlogen net als afgelopen jaar. We zijn lekker in de watten gelegd door de familie en hebben op en top kunnen genieten. Na de feestdagen en het uitbuiken en een moment van rust is het tijd om terug te kijken naar het afgelopen jaar en vooruitkijken naar het nieuwe jaar.

Zo werd de oudejaarsconferentie door Herman Finkers weer oudewets goed bekeken met 3 miljoen kijkers in Nederland. Hierin wordt met een satirische noot terug gekeken op het oude jaar 2015. Normalitaire zou ik deze conferentie op oudejaar bekeken hebben maar nu heb ik deze achteraf ge-

zien op uitzending gemist. In plaats daarvan hebben wij dit jaar het Finse ijshockey team onder de 20 gevolgd. Hierin wonnen ze de eerste voorbereidings wedstrijd maar bij de tweede voorbereidingswedstrijden tegen Rusland verloren ze met 6-4. Daarna vond de Finse ploeg zijn "sisu" terug en wonnen ze met 8-3 van Slowakije, 5-4 tegen Tsjechië, 6-5 tegen Canada, 2-1 tegen Zweden en kwamen ze in een bloedstollende finale terecht tegen de Russen waarin Kasper Kapanen in de verlenging het verlossende doelpunt scoorde voor de Finnen en hiermee de de titel als Wereld Kampioen Jeugd 2016 veilig stelde met de winst (4-3). Een mooiere start van het nieuwe jaar hadden we niet kunnen wensen ☺.

Het afgelopen jaar is een jaar geweest met veel veranderingen voor de bestuursle-

Marco
Blankestijn

Johtokunnalta

Arvoisat jäsenet,

Haluun toivottaa teille kaikille Onnellista Uutta Vuotta. Toivottavasti joulunaikanne oli rauhallinen ja mukava. Me vietimme joulun ja vuodenvaihteen Suomessa ja Virossa ja aika lensi siivillä kuten edellisinä vuosinakin. Löhöilimme rennosti perheen kesken ja nautimme laiskottelusta. Joulunajan rauhoittumisen jälkeen on taas aika arvioida taaksejäänyttä vuotta ja kääntää katseet tulevaan vuoteen.

Herman Finkersin uuden vuoden konferenssi keräsi jälleen kolme miljoonaa TV-katsojaa täällä Hollannissa. Näin ihmiset katsovat mennyttä vuotta satiirin avulla. Minäkin olisin normaalisti katsonut uuden vuoden konferenssia, mutta nyt katsoin sen jälkikäteen *uitzending gemist* – palve-

lusta. Uuden vuoden aattona seurasimme sen sijaan alle 20-vuotiaiden jääkiekon MM-turnausta. Pikku-Leijonat voittivat ensimmäisen alkulohkon ottelunsa, mutta toisen ottelun Venäjää vastaan he hävisivät 6-4. Sen jälkeen Suomen joukkue löysi sisunsa ja he peittosivat Slovakian lukemin 8-3, Tsekin lukemin 5-4, Kanadan lukemin 6-5 ja Ruotsin lukemin 2-1. Näin Suomi pääsi veret seisauttavaan finaaliin Venäjää vastaan, jossa Kasper Kapanen laukoi ratkaisevan maalin jatkoajalla ja toi Pikku-Leijonille nuorten maailmanmestaruuden 2016 maalein 4-3. Parempaa alkua uudelle vuodelle emme olisi voineet toivoa. Kulunut vuosi oli hallituksen jäsenille monien muutosten vuosi, niin yksityis- kuin työ-

den zowel privé als in werk sfeer waarbij er soms directe tijd en aandacht ontbrak. We hebben in 2015 verschillende mooie en gezellige activiteiten achter de rug en onze Aviisi viel weer 5x op de mat van onze leden. Eén van mijn goede voornemens voor het jaar 2016 is *"Met aandacht en Inzet meer waarde creëren voor VNF"*. Daarnaast gaan we ons weer gezamenlijk inzetten voor de activiteiten en Aviisi in het jaar 2016. Zo zal in 2016 begonnen worden aan een jubileumboek ter ere van het 100 jarig bestaan van Finland wat in het jaar 2017 gevierd zal worden. Het boek zal in 10 delen worden gepubliceerd in de komende Aviisi's. Ik wens jullie veel leesplezier. Hartelijk dank voor de inzet vanuit de vrijwilligers die betrokken zijn bij dit Jubileumboek 100 Jaar Finland, m.n. ook Auli Snickers die de vertaling van het Nederlands naar het Fins op zich heeft genomen. De wereld om ons heen wordt steeds liberaler, globaliseert en automatisering

heeft een belangrijke rol in dit verhaal. Hoe meer en makkelijker we alles delen, hoe waardevoller echte, ongedeelde aandacht wordt. Dat geldt natuurlijk niet alleen privé maar ook in het werk van de VNF. Dit jaar staat bekend om het jaar van de aap in de Chinese mythologie. Een aap leeft in een groep, is intelligent en geestig. Niets is voor hen te moeilijk. En als het wel te moeilijk is, zullen ze doorgaan. Ze zijn vindingrijk, houden van uitdagingen, hebben respect en hebben inzicht in zaken. Als apen zich ergens voor inzetten, worden de resultaten steeds beter. Laten we ernaar streven dat dit ook voor de Vereniging Nederland-Finland geldt. Voor het nieuwe jaar wens ik iedereen een gezond 2016 toe. Tot ziens op de volgende algemene leden vergadering (ALV).

*Met vriendelijke groet,
Marco Blankestijn, penningmeester VNF*

elämässäkin, joka aiheutti ajoittain ajan ja huomion puutetta. Vuonna 2015 järjestimme monenlaisia mukavia tapahtumia ja Aviisi-lehti putosi jäsenten postiluukuista viisi kertaa vuoden aikana. Yksi uudenvuoden lupauksistani on "Huomiolla ja panostuksella luomme enemmän arvoa Alankomaat-Suomi Yhdistys:lle". Sen lisäksi satsaamme yhdessä Alankomaat-Suomi Yhdistys:n tapahtumiin ja Aviisi-lehteen vuonna 2016. Aloitamme myös juhlakirjan tekemisen Suomen 100 vuotisen taipaleen kunniaksi, jota pääsemme juhlimaan vuonna 2017. Juhlakirja julkaistaan kymmenessä osassa tulevissa Aviisi-lehdissä. Toivotan teille mukavia lukuhetkiä. Sydämellinen kiitos kaikille vapaaehtoisille, jotka ovat antaneet panoksensa Suomi 100 vuotta -kirjan tekoon. Erityiskiitos Auli Snickersille, joka otti tehtäväkseen kirjan kääntämisen hollannista suomeksi. Maailma ympärillämme muuttuu jatkuvasti vapaammaksi, se globalisoituu ja automaati-

tiolla on tärkeä rooli siinä. Mitä enemmän ja nopeammin jaamme asioita, sitä arvokkaammaksi tulee aito, jakamaton huomio. Tämä pätee niin yksityisasioihin kuin myös Alankomaat-Suomi Yhdistys:n työhön. Tämä vuosi on kiinalaisessa mytologiassa apinan vuosi. Apinat elävät laumassa, ovat älykkäitä ja hauskoja. Mikään ei ole liian vaikeaa heille. Ja vaikka joku olisikin vaikeaa, jatkavat he silti eteenpäin. He ovat kekseliäitä ja kunnioittavia, rakastavat haasteita ja omaavat asian-tuntemusta. Jos apinat panostavat johonkin, on lopputulos yhä parempi. Pyrkikäämme siihen, että tämä pätee myös Alankomaat-Suomi yhdistykseen. Toivotan kaikille terveyttä vuoteen 2016. Näkemisiin seuraavassa yleisessä jäsenkokouksessa.

*Ystävällisin terveisin,
Marco Blankestijn, rahastonhoitaja Alankomaat-Suomi Yhdistys*

Datum, tijd	Evenement Tapahtuma	Locatie, adres
t/m 13/3 za-zo 13-17 uur	expositie <i>Scandinavische Streken: Marjatta Ranta-Iso, Annet Hiltermann, Ben Rikken, Ingrid Fokkens, Egbert Blaauw, Sieger Zuidersma</i> www.atelierszing.nl	Galerie SZing, Tienelweg 42, 9471 PC Zuidlaren info@atelierszing.nl , 050 409 63 87
t/m 5/3 wo-zo 13-18 uur	expositie <i>Gold Coins to the Headsmen - Kristiina Koskentola</i> www.lumentravo.nl	Galerie Lumen Travo Lijnbaansgracht 314, Amsterdam info@lumentravo.nl , 020 6270 883
t/m 26/2 ma-vr 9-18 uur	expositie <i>(Re)treatment - Meri Linna</i> Jan van Eyck Academie (Postacademisch instituut)	Jan van Eyck Academie Academieplein 1, Maastricht www.janvaneyck.nl
16/3-2016 12:00-15:00	Algemene Leden Vergadering (ALV) Alankomaat-Suomi Yhdistyksen yleinen jäsenkokous	Het Finse Huis, 's-Gravendijkwal 64, 3014 EG Rotterdam
15/3 t/m 29/3	opera <i>Only the sound remains</i> - Kaija Saariaho, regie Peter Sellars www.operaballet.nl	Het Muziektheater Amsterdam
23/3 20:15 uur	concert <i>Pekka Kuusisto, Lily Francis, Nicolas Altstaedt</i> <i>Bach, Widmann</i>	Concertgebouw Amsterdam, Kleine Zaal

Voor meer informatie kunt u de websites bezoeken van de locaties of via een e-mail naar info@vnf.nu.
Opgeven voor deelname aan de activiteiten van de VNF via info@vnf.nu.

Lisätietoa tapahtumapaikkojen kotisivuilta tai tiedustelemalla sähköpostitse osoitteesta info@vnf.nu.
Alankomaat-Suomi Yhdistyksen tapahtumiin ilmoittautumiset sähköpostiosoitteeseen info@vnf.nu.

Gold Coins to the Headsmen

Only the sound remains

Jan van Eyck Academie

Zondag 13 maart 2016 12.00 uur

VNF Algemene Ledenvergadering

Het bestuur van de Vereniging Nederland-Finland nodigt alle leden van harte uit voor de jaarlijkse Algemene Leden Vergadering (ALV) op zondag 13 maart a.s. De ALV wordt gehouden in Het Finse Huis in Rotterdam.

Programma

- 11.45 uur: Ontvangst met koffie/thee, koek.
- 12.00 uur: Algemene Leden Vergadering.
- 13.30 uur: Hapjes en drankjes (aangeboden door VNF)
- 15.00 uur: Sluiting

De agenda van de ALV is als volgt:

- 1. Opening
- 2. Mededelingen en ingekomen stukken

- 3. Goedkeuring van de notulen van de ALV d.d. 15 maart 2015
- 4. Jaarverslag van de secretaris
- 5. Jaarverslag van de penningmeester
- 6. Verslag van de kascommissie
- 7. Benoeming van de kascommissie voor het jaar 2017
- 8. Bestuursverkiezing
Aftredend zijn:
Jacques Groenendijk (niet herkiesbaar)
Overeenkomstig art. 9 lid 1c van de Statuten kunnen door tenminste zes gewone leden tegenkandidaten schriftelijk bij het secretariaat worden aangemeld, tenminste zes dagen voor de dag van de vergadering.
- 9. Begroting 2016

Adres en route: Het Finse Huis, 's-Gravendijkwal 64, NL-3014EG Rotterdam
Met de auto zie routebeschrijving op www.googlemaps.com of www.anwb.nl
Openbaar vervoer: tramlijn 4 richting Marconiplein vanuit het Centraal Station Rotterdam, uitstappen op halte van Mathenesserlaan. De halte ligt op 4 minuten loopafstand van 's-Gravendijkwal 64. Zie meer informatie www.9292.nl

- 10. Activiteitenplan 2016
- 11. Bezetting secretariaat
- 12. Informatie voor de leden en algemene informatie
- 13. Rondvraag
- 14. Sluiting

Graag ontvangen wij uw aanmelding voor de ALV en presentatie uiterlijk 5 maart bij het secretariaat (info@vnf.nu).

Wij rekenen graag op uw komst!!

Het bestuur Vereniging Nederland-Finland

finntra waalwijk b.v. AUTOTRANSPORT KULJETUKSET

VOOR PARTICULIEREN EN BEDRIJVEN YKSITYISILLE JA YRITYKSILLE

koel en vries verwarmd stuks- en pallets verhuizingen	kylmä ja pakaste lämpö paketit ja paletit muutot
--	---

NEDERLAND - FINLAND FINLAND - NEDERLAND

afhalen en bestellen in de gehele BENELUX	noudot ja toimitukset BENELUX-maissa
--	---

elke week groupagedienst af Waalwijk	joka viikko kappaletavara-lähtöjä Waalwijkistä
---	---

Keurweg 4, 5145NX Waalwijk – Postbus 450, 5140AL Waalwijk
Telefoon +31(0)416 – 561442, Fax +31(0)416 – 561440, e-mail info@finntra.nl

Per 1 januari a.s zoeken wij een nieuw

secretarieel medewerker (vrouw of man)

voor onze vereniging!

De secretarieel medewerker is het aanspreekpunt van de vereniging, zowel voor de leden als voor andere contacten.

Dit houdt in:

- Het beantwoorden en afhandelen (eventueel doorsturen) van post en e-mails die bij de vereniging binnen komen.
- Zorg dragen voor de telefonische bereikbaarheid van de vereniging en eventueel terugbellen.

Overige activiteiten:

- Actueel houden van het ledenbestand via eventuele mutaties en die maandelijks doorsturen naar de bestuursleden.
- Notuleren, uitwerken en versturen (na akkoord secretaris) van de notulen van de vijf bestuursvergaderingen per jaar.

De geschikte kandidaat kan:

- Voor deze werkzaamheden gemiddeld circa zeven uurtjes per week vrijmaken
- Omgaan met een computer
- Is in het bezit van een auto om de bestuursvergaderingen buiten de woonplaats bij te wonen.
- Beheerst zowel de Nederlandse als de Finse taal; één taal goed, en de andere taal redelijk.

De secretaresse ontvangt een jaarlijkse netto vergoeding van 700 euro voor het uitvoeren van deze taken. Eventueel gemaakte onkosten zoals porti, enveloppen, reiskosten voor bestuursvergaderingen en kosten van de verenigingstelefoon worden apart vergoed door de vereniging.

Dus: als je interesse hebt in de Vereniging Nederland-Finland en je betrokken voelt om samen met Finnen en Nederlanders (en hun gezinnen) en andere Finnofielen actief en geïnteresseerd deel te nemen aan onze vereniging en als secretarieel medewerker op te treden, reageer dan op deze oproep!!

Voor meer informatie kun je contact opnemen met onze voorzitter Marjo Kool (voorzitter@vnf.nu) of de huidige secretarieel medewerker Jacques Groenendijk (0475-321630 / info@vnf.nu).

Op onze website www.vnf.nu kan je meer informatie over onze vereniging vinden.

Vuoden 2016 alusta lähtien etsimme

uutta sihteeriä (miestä tai naista) mukaan

yhdistyksemme toimintaan!

Sihteeri on yhdistyksemme kontaktihenkilö.

Tähän sisältyy:

- Yhdistykselle tulevan kirje- ja sähköpostin käsittely.
- Yhdistykselle tuleville puheluihin vastaaminen ja yhdistyksen nimissä soittaminen

Muut toimet:

- Jäsenlistan ylläpito ja kuukausittain päivitetyn jäsenlistan lähettäminen johtokunnan jäsenille.
- Yhdistyksen viiden johtokunnankokouksen kokouspöytäkirjan laatiminen ja johtokunnan jäsenille lähettäminen sen jälkeen kun puheenjohtaja on ne hyväksynyt.

Sopivalta kandidaatilta odotamme:

- Valmiutta toimia yhdistyksen hyväksi n 7 tuntia viikossa.
- Tietojenkäsittelytaitoa
- Mahdollisuutta saapua autolla eri kokouspaikoille
- Suomen- ja hollanninkielen taitoa, yhtä erinomaisesti, toista välttävästi

Siihteeri saa vuosittain 700 euron nettopalkan työpanoksestaan. Postituskulut, kirjekuoret, matkakorvaukset johtokunnan kokouksiin sekä yhdistykseen liittyvät puhelinkulut korvataan erikseen.

Siis: jos aktiivinen toiminta Alankomaat-Suomi Yhdistyksessä kiinnostaa sinua ja haluat olla kontaktissa sen jäsenten ja heidän perheidensä ja muiden suomenmielisten kanssa, vastaathan tähän ilmoitukseen.

Lisätietoa puheenjohtajaltamme Marjo Koolilta sähköpostitse osoitteesta voorzitter@vnf.nu tai nykyiseltä yhdistyksemme sihteeriltä Jacques Groenendijkiltä numeroosta 0475-321630 tai sähköpostitse osoitteesta info@vnf.nu.

Lisätietoa myös kotisivuiltamme osoitteesta www.vnf.nu.

De periode 1917-1927

Arnold
Pieterse

Inleiding

De eerste tien jaar van het bestaan van de republiek Finland zijn onder heel moeilijke omstandigheden begonnen. Het land kon onafhankelijk worden als gevolg van de bolsjewistische revolutie in Rusland in november 1917, maar deze revolutie heeft ook geleid tot een bloedige burgeroorlog in Finland. Deze brak uit tussen de Witten (niet-socialistische partijen) en de Roden (socialisten), kort nadat Finland zich onafhankelijk had verklaard, en duurde ruim drie maanden. De burgeroorlog werd uiteindelijk gewonnen door de Witte troepen van generaal Mannerheim. Vervolgens is een grondwet opgesteld en kwam een paar jaar later (in 1919)

een vredesakkoord met Sovjet-Rusland tot stand. De eerste president, K.J. Ståhlberg, die in functie was van 1919 tot 1925, kreeg te maken met conflicten met zijn buurlanden over Oost-Karelië en de Ålandseilanden. De economische situatie was tussen 1918 en 1922 gericht op overleven en wederopbouw. Maar in 1922 was de industriële productie terug op het niveau van voor de burgeroorlog en ook de landbouw had zich min of meer hersteld. De periode 1922-1927 was een periode van langzame economische groei. In 1925 trad de tweede Finse president aan, L.K. Relander.

Generaal Mannerheim neemt parade af van Jäger soldaten in Vaasa op 26 februari 1918. | Kenraali Mannerheim ottaa vastaan jääkärien paraatin Vaasassa 26. helmikuuta 1918.

Itsenäisyyden synty vuonna 1917

Suomi julistautui itsenäiseksi 6. joulukuuta 1917 sen jälkeen kun se vuodesta 1809 alkaen oli ollut Venäjän tsaarin alainen autonominen suuriruhtinaskunta ja sitä ennen, keskiajalta alkaen osa Ruotsin kuningaskuntaa. Kuinka tämä tapahtui? Suomen kansallismieliset olivat jo paljon aikaisemmin yrittäneet saada aikaan itsenäistä valtiota, mutta Venäjän tsaari hallituksineen ei ollut osoittanut tälle ymmärtämystä. Myös Venäjän väliaikaishallitus, joka oli muodostettu maaliskuun 1917 vallankumouksen jälkeen vallasta luopuneen tsaarin jälkeen, ei halunnut muuttaa Venäjän valtion rajoja.

Kun Venäjän bolševikit, marraskuun 1917 vallankumouksen jälkeen, olivat otaneet vallan, tilanne muuttui drastisesti.

He ilmoittivat olevansa itsenäisen Suomen kannattajia. Motiivina oli luultavasti, että he halusivat miellyttää suomalaisia ja toivoivat, että Suomi lopulta kuuluisi bolševikkien imperiumiin, joka heillä oli ajatuksissaan.

Suomen mahdollisuus itsenäistyä näytti nyt yhtäkkiä olevan käden ulottuvilla, mutta porvarillisten ryhmien ja sosiaalidemokraattien kesken syntyi erimielisyys. Sosiaalidemokraatit katsoivat nyt Venäjää aivan toisin ja halusivat lähteä keskustelemaan Leninin uuden venäläishallituksen kanssa itsenäisyydestä, kun taas muut puolueet eivät halunneet tietää mitään bolševikeistä. Ne antoivat etusijan kansainväliselle tunnustukselle itsenäisestä Suomesta, joka sitten esitettäisiin Venäjälle tapahtuneena tosiasiana. Lopul-

Suomi 100 vuotta

I. 1917-1927

Johdanto

Suomen tasavallan ensimmäiset kymmenen vuotta alkoivat hyvin vaikeissa olosuhteissa. Maan oli mahdollista itsenäistyä Venäjällä marraskuussa 1917 tapahtuneen bolševikkivallankumouksen seurauksena, mutta vallankumous johti myös veriseen sisällissotaan Suomessa. Reilut kolme kuukautta kestänyt sota syttyi valkoisten (ei-sosialistiset puolueet) ja punaisten (sosialistit) välillä vähän sen jälkeen, kun Suomi oli julistautunut itsenäiseksi. Sisällissodan voittivat lopulta kenraali Mannerheimin johtamat valkoisten joukot. Sen jälkeen laadittiin perustuslaki ja pari vuotta myöhemmin (vuonna 1919) solmittiin rauhansopimus

Neuvosto-Venäjän kanssa. Ensimmäinen presidentti, K.J. Ståhlberg, joka toimi virassa vuodesta 1919 vuoteen 1925, joutui konfliktiin naapurimaiden kanssa Itä-Karjalan ja Ahvenanmaan kysymyksissä. Taloudellinen tilanne oli 1918-1922 suunnattu selviytymiseen ja jälleenrakentamiseen. Mutta vuonna 1922 teollinen tuotanto oli palautunut sisällissotaa edeltäneelle tasolle ja myös maatalous oli enemmän tai vähemmän elpynyt. Aikajakso 1922-1927 oli hitaan taloudellisen kasvun aikaa. Vuonna 1925 Suomen toinen presidentti, L.K. Relander, astui virkaansa.

De totstandkoming van de onafhankelijkheid in 1917

Op 6 december 1917 heeft Finland zich onafhankelijk verklaard, nadat het vanaf 1809 een autonoom groothertogdom was geweest onder de Russische tsaar en daaraan voorafgaand, vanaf de Middeleeuwen, deel had uitgemaakt van het Zweedse koninkrijk. Hoe is dit tot stand gekomen?

Finse nationalisten hadden zich al veel eerder ingezet voor een onafhankelijke staat, maar de Russische tsaar en zijn regering hadden hier weinig begrip voor getoond. Ook de voorlopige Russische regering, die was gevormd nadat de tsaar was afgetreden als gevolg van de revolutie in maart 1917, wilde de grenzen van het Russische Rijk niet veranderen.

Toen de bolsjewieken in Rusland, na de revolutie in november 1917, de macht hadden overgenomen, veranderde de situatie drastisch. Zij lieten weten voorstan-

der te zijn van een onafhankelijk Finland. Het motief hiervoor was waarschijnlijk dat zij de Finnen voor zich in wilden nemen en hoopten dat Finland uiteindelijk ook zou gaan behoren tot het bolsjewistisch imperium dat zij voor ogen hadden.

De mogelijkheid voor Finland om onafhankelijk te worden leek dus nu plotse-ling binnen handbereik, maar er onstond een meningsverschil tussen de middenpartijen en rechtse partijen aan de ene kant en de sociaal-democraten aan de andere kant. De sociaal-democraten keken nu heel anders aan tegen Rusland en wilden met de nieuwe Russische regering van Lenin gaan onderhandelen over onafhankelijkheid, terwijl de andere partijen niets van de bolsjewieken wilden weten. Zij gaven er de voorkeur aan om internationale erkenning te verkrijgen voor een onafhankelijk Finland, om dat dan vervolgens aan Rusland te presenteren als een voldongen feit. Uiteindelijk

werd het voorstel van de niet-socialistische partijen aangenomen en volgde de onafhankelijkheidsverklaring op 6 december 1917.

Het Finse parlement had op 27 november 1917 een nieuwe senaat benoemd (een soort regering in de tijd van het groothertogdom) zonder socialisten, met als voorzitter (vergelijkbaar met Eerste Minister) Per Evind Svinhufvud. Voor de socialisten, die met 92 van de 200 zetels de grootste fractie vormden in het parlement, is dit heel moeilijk verteerbaar geweest.

Hoewel er in Finland weinig animo voor was, moest er uiteindelijk toch onderhandeld worden met de nieuwe Russische machthebbers omdat de meeste landen niet tot erkenning over wilden gaan voordat Rusland dit had gedaan. Een delegatie onder leiding van Per Evind Svinhufvud werd voor onderhandelingen naar Rusland gestuurd. Op 31 december ging de regering van Lenin akkoord met

de Finse onafhankelijkheid en op 4 januari 1918 werd dit goedgekeurd door het Russische Centraal Uitvoerend Comité.

Vervolgens erkenden onder andere ook Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Noorwegen en Zweden de Finse onafhankelijkheid. Nederland erkende Finland op 28 januari 1918. Het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten volgden pas een jaar later, wat verband hield met de Eerste Wereldoorlog, die nog aan de gang was.

De burgeroorlog (27 januari-15 mei 1918)

De spanningen tussen de midden- en rechtse partijen aan de ene kant en de sociaal democraten aan de andere kant, zijn vooral na de onafhankelijkheidsverklaring hoog opgelopen. De sociaal-democraten konden nog maar weinig tot stand brengen binnen het parlement en radicale 'Rode' burgerwachten begonnen steeds meer hun eigen gang te gaan. De andere

ta porvarillisten puolueiden esitys hyväksyttiin ja sitä seurasi itsenäisyysjulistus 6. joulukuuta 1917.

Suomen eduskunta oli nimennyt 27. marraskuuta 1917 uuden senaatin (eräänlainen hallitus suuriruhtinaskunnan aikana) ilman sosialisteja, puhemiehenään (verrattavissa pääministeriin) Pehr Evind Svinhufvud. Sosialisteille, jotka 92 paikalla 200 paikasta muodostivat suurimman eduskuntaryhmän, tämä oli erittäin vaikeaa.

Suomen tuli – innostuksen puutteesta huolimatta – lopulta kuitenkin neuvotella Venäjän uuden hallituksen kanssa, koska useimmat maat eivät halunneet tunnustaa Suomen itsenäisyyttä ennen kuin Venäjä oli sen tehnyt. Pehr Evind Svinhufvudin johtama delegaatio lähetettiin Venäjälle neuvottelemaan. Suomen itse-

Carl Gustaf Mannerheim, de Finse Vader des Vaderlands. | Carl Gustaf Mannerheim, isänmaan suomalainen isä.

näisyydestä päästiin sopimukseen Leninin hallituksen kanssa 31. joulukuuta ja 4. tammikuuta 1918 Venäjä tunnusti Suomen itsenäisyyden.

Tämän jälkeen mm. myös Tanska, Saksa, Ranska, Norja ja Ruotsi tunnustivat Suomen itsenäisyyden. Alankomaat tunnusti Suomen 28. tammikuuta 1918. Vielä käynnissä olevan ensimmäisen maailman sodan johdosta Iso-Britannia ja Yhdysvallat seurasivat vasta vuotta myöhemmin.

Sisällissota (27. tammikuuta-15. toukokuuta 1918)

Jännitys porvaristopuolueiden ja sosiaalidemokraattien välillä lisääntyi varsinkin itsenäisyysjulistuksen jälkeen. Sosiaalidemokraatit saivat vain vähän aikaan eduskunnassa ja radikaalit punakaartilaiset alkoivat yhä enemmän päättää omista tekemisistään. Muut puolueet reagoivat tähän muodostamalla valkokaartin.

Samanaikaisesti Suomen sosiaalidemokraateilla ja Venäjän bolševikeilla oli läheiset suhteet. Lenin oli lokakuun valankumousta edeltävinä kuukausina, sen jälkeen kun Venäjän väliaikaishallitus oli hyväksynyt hänen pidätysmääräyksensä, voinut suuremmista ongelmista paeta Suomeen hengenheimolaistensa luokse. Suomen sosiaalidemokraattien radikalisoitumista on epäilemättä suuressa määrin lietsottu Venäjältä käsin.

Eduskunta pyysi 12. tammikuuta 1918 Svinhufvudilta kovia toimenpiteitä punakaartia vastaan. Tämä puolestaan oli yhteydessä Suomessa syntyneeseen kerraaliin, joka oli palvellut suurimman osan elämästään tsaarin armeijassa, vapaaherra Carl Gustaf Emil Mannerheimiin. Mannerheimin – joka tällä välin oli nimitetty armeijan ylipäälliköksi – ensimmäinen tehtävä oli riisua aseista noin 40.000 venäläissotilasta, jotka vielä olivat Suomes-

partijen reageerden hierop door 'Witte' burgerwachten te vormen.

Tegelijkertijd waren er nauwe contacten tussen de Finse sociaal-democraten en de bolsjewieken in Rusland. Lenin had in de maanden voorafgaand aan de oktoberrevolutie, nadat de voorlopige Russische regering een arrestatiebevel tegen hem had uitgevaardigd, al zonder veel problemen in Finland bij geestverwanten kunnen onderduiken. De radicalisering van de Finse sociaal-democraten is zonder twijfel in belangrijke mate vanuit Rusland aangewakkerd.

Op 12 januari 1918 verzocht het parlement Svinhufvud om krachtige maatregelen te nemen tegen de Rode burgerwachten. Deze deed vervolgens een beroep op een in Finland geboren generaal die het grootste deel van zijn leven had gediend in het leger van de tsaar, baron Carl Gustaf Emil Mannerheim. De eerste taak van Mannerheim, die inmiddels benoemd

was tot opperbevelhebber van het leger, was de ongeveer 40.000 Russische soldaten te ontwapenen, die nog in Finland gelegerd waren. Hij begon daarmee in de stad Vaasa aan de Finse westkust, omdat de Witte burgerwachten daar het sterkst vertegenwoordigd waren.

Ondertussen namen de spanningen steeds verder toe en in de nacht van 27 op 28 januari brak een burgeroorlog uit die grote consequenties heeft gehad. De Rode burgerwachten namen de macht over in Helsinki en vestigden daar een nieuwe revolutionaire regering. Deze regering werd geleid door de voormalige, socialistische parlementsvoorzitter, Kullervo Manner.

In begin februari was het land verdeeld in een gebied in het zuiden dat in handen van de Rode regering in Helsinki was, en een gebied meer naar het noorden met als centraal punt de stad Vaasa, waar Svinhufvud met zijn regering en een

sa. Hän aloitti tehtävän Vaasassa, koska valkokaarti oli siellä voimakkaimmin edustettuna.

Tällä välin jännitys lisääntyi ja yöllä 27-28. tammikuuta puhkesi sisällissota suurin seurauksin. Punaiset ottivat vallan Helsingissä ja perustivat sinne uuden vallankumouksellisen hallituksen. Tätä hallitusta johti entinen, sosialistinen eduskunnan puhemies, Kullervo Manner.

Helmikuun alussa maa oli jakaantunut etelässä olevaan alueeseen, joka oli punaisen hallituksen käsissä Helsingissä ja pohjoisempaan alueeseen, jonka keskustana oli Vaasa ja jonne Svinhufvud hallituksineen ja suuri joukko eduskunnan jäseniä oli paennut. Rintamalinja kulki hieman Porin, Tampereen, Lahden, Lappeenrannan ja Viipurin pohjoispuolella. Kaikki nämä kaupungit mukaan lukien Helsinki ja Turku olivat siis punaisten alueella.

Mutta valkoiset olivat varustautuneet paremmin kuin punaiset. Valkoisten joukkoja myös vahvisti huomattavasti 25. helmikuuta 1918 mukaan tullut jääkäripataljoona. Nämä jääkärit olivat suomalaisia vapaaehtoisia, jotka olivat saaneet sotilaskoulutuksen Saksassa ja olivat sen jälkeen taistelleet Saksan armeijan kanssa itärintamalla Latviassa. Heidän varsinaisen päämääränsä oli ollut voida taistella venäläisiä vastaan itsenäisen Suomen puolesta. Brest-Litovskin 3. maaliskuuta 1918 solmittu rauha Saksan ja uuden Neuvosto-Venäjän välillä päätti lopulta sotatoimet itärintamalla.

Valkoiset saivat lisäksi tukea Saksan armeijalta, joka 3. huhtikuuta 1918 nousi maihin Suomen etelärannikolla. Mannerheim ja hänen joukkonsa valtasivat Tampereen ja saksalaiset Helsingin 13. huhtikuuta. Tämän jälkeen punaisten vastustus romahti ja punaisten johtajat pakenivat

groot aantal leden van het parlement naar toe waren gevlucht. De scheidelijns liep iets ten noorden van Pori, Tampere, Lahti, Lappeenranta en Viipuri. Al deze steden, met inbegrip van Helsinki en Turku, lagen dus in het gebied van de Roden.

Maar de Witten waren beter uitgerust dan de Roden. Zij werden ook in belangrijke mate versterkt door de komst op 25 februari 1918 van het Jägerbataljon. Deze Jäger waren Finse vrijwilligers die een militaire opleiding hadden gekregen in Duitsland en vervolgens hadden meegevochten met het Duitse leger aan het oostfront in Letland. Hun eigenlijke doel was geweest om tegen Rusland te kunnen vechten voor een onafhankelijk Finland. De Vrede van Brest-Litovsk tussen Duitsland en het nieuwe Sovjet-Rusland, die werd gesloten op 3 maart 1918, maakte uiteindelijk een einde aan de oorlogshandelingen aan het oostfront.

Neuvosto-Venäjälle. Helsingissä juhliittiin 16. toukokuuta sisällissodan päättymistä ja valkoisten voittoa suurella voitonparaatilla.

Kuinka on mahdollista, että Saksa ensimmäisen maailman sodan lopussa, sen jälkeen kun sillä oli jo rauhansopimus Neuvosto-Venäjän kanssa, halusi lähettää vielä joukkoja Suomeen ja mikä oli motiivi? Tällä oli tekemistä sen kanssa, että Saksan armeija halusi käyttää Suomea mahdollisena tukikohtana Neuvosto-Venäjää vastaan, huolimatta Brest-Litovskin rauhansopimuksesta, ja se myös pelkäsi mahdollisia läntisten liittolaisten interventioita Pohjois-Euroopassa.

Sisällissodan jälkeen, jossa punaiset olivat harjoittaneet terrorismia valtaamallaan alueilla, seurasi veristen kostotoimien aika. Valkoiset kostivat säälimättömällä tavalla lyödyille vastustajilleen. Sodan aikana kaatuneiden määrä oli molemmilla

De Witten kregen bovendien steun van een Duits leger dat op 3 april 1918 landde op de Finse zuidkust. Mannerheim en zijn troepen veroverden vervolgens Tampere en de Duitsers namen Helsinki in op 13 april. Hierna stortte het verzet van de Roden in elkaar en zijn de Rode leiders naar Sovjet-Rusland gevlucht. Op 16 mei werd het eind van de burgeroorlog en de overwinning van de Witten in Helsinki gevierd met een grote overwinningssparade.

Hoe is het mogelijk dat Duitsland aan het eind van de Eerste Wereldoorlog, nadat er al een vredesakkoord was met Sovjet-Rusland, nog troepen naar Finland heeft willen sturen en wat was het motief? Dit had ermee te maken dat het Duitse leger Finland eventueel als een steunpunt wilde gebruiken tegen Sovjet-Rusland, ondanks het vredesakkoord van Brest-Litovsk, en ook bang was voor mogelijke interventies van de westelijke geallieerden in Noord-Europa.

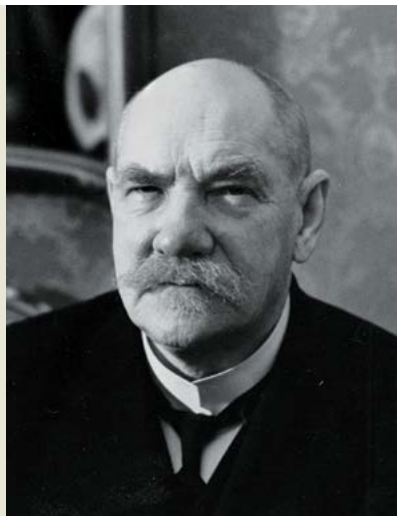
Ruïnes in Tampere in 1918 als gevolg van de Finse burgeroorlog. | Sisällissodan jälkeisiä raunioita Tampereella vuonna 1918.

osapuolilla yli 5.000. Mutta tähän liittyen sodan jälkeen surmattiin vielä noin 2.000 punaista. Lisäksi 90.000 punaisesta, jotka suljettiin vankileireille, vielä 9.500 kuoli nälkään ja sairauksiin.

Valkoiset puhuivat mieluummin vaupussodasta, sodasta Suomen itsenäi-

Na de burgeroorlog, waarin de Roden een terreur hadden uitgeoefend in de door hen bezette gebieden, volgde een periode van bloedige represailles. De Witten namen op een meedogenloze manier wraak op hun verslagen tegenstanders. Het aantal gesneuvelden tijdens de oorlog was aan beide kanten meer dan 5.000. Maar in aansluiting hierop zijn er na de oorlog nog zo een 2.000 Roden omgebracht. Verder zijn er van de 90.000 Roden die opgesloten zijn in gevangenenkampen, nog eens 9.500 omgekomen door honger en ziektes.

De Witten prefereerden over een vrijheidsoorlog te spreken, een oorlog om de Finse onafhankelijkheid te verdedigen. Zij gingen er van uit dat de Roden zich hadden willen aansluiten bij Sovjet-Rusland. Maar voor de Roden stond de klassenstrijd centraal en zij waren ook nationalist.

Pehr Evind Svinhufvud (1861-1944).

syyden puolustamiseksi. He lähtivät siitä, että punaiset halusivat liittyä Neuvosto-Venäjään. Mutta punaisille keskeistä oli luokkataistelu ja he olivatkin kansallismielisiä.

De periode tot de verkiezing van de eerste president (1918-1919)

Op 18 mei 1918 benoemde het parlement Per Evind Svinhufvud tot tijdelijk staats-hoofd met als titel 'regent'. Als nieuwe voorzitter van de senaat werd Juho Kusti Paasikivi gekozen. Vervolgens vergaderde het Finse parlement op 25 mei weer voor het eerst na de burgeroorlog in Helsinki. Desociaal-democratische afgevaardigden waren daar niet bij. Zij waren of gevlucht, of gevangen genomen, of geëxecuteerd.

Direct na het aantreden van de Paasikivi-senaat kondigde Mannerheim zijn aftreden aan als opperbevelhebber. Dit had te maken met de pro-Duitse oriëntatie van Svinhufvud en Paasikivi, die Duitsland als een waarborg zagen voor het behoud van de Finse onafhankelijkheid.

Bij het uitroepen van de onafhankelijkheid wilde men aanvankelijk van Finland een republiek maken. Maar na de chaotische toestanden tijdens de burgeroorlog

gaven een aantal politici de voorkeur aan een erfelijke monarchie. Gedacht werd aan prins Oscar, de vijfde zoon van de Duitse keizer Wilhelm II. Maar gezien de instabiele situatie in Finland werd hiermee door het Duitse hof niet ingestemd. Een volgende kandidaat was prins Friedrich Karl von Hessen, die begin september wel akkoord ging. Hoewel het parlement prins Friedrich Karl op 9 oktober al officieel had uitgeroepen tot koning van Finland, werd dit besluit later ingetrokken omdat de Eerste Wereldoorlog ondertussen was beëindigd en Duitsland een republiek was geworden.

Na de Duitse capitulatie zat er voor de pro-Duitse regent Svinhufvud weinig anders op dan af te treden. Ook de voorzitter van de senaat, Paasikivi, trad af. Op 12 december 1918 werd Mannerheim, die ondertussen goede relaties had opgebouwd met de westelijke geallieerden, gekozen tot nieuwe Finse regent.

muutamat poliitikot antoivat etusijan periytyvälle monarkialle. Ajateltiin prinssi Oskaria, Saksan keisari Wilhelm II viidettä poikaa. Mutta ottaen huomioon Suomen epävakaa tilanne Saksan hovi kieltäytyi. Seuraava ehdokas oli prinssi Friedrich Karl von Hessen, joka suostui syyskuun alussa. Vaikka eduskunta olikin jo 9. lokakuuta julistanut prinssi Friedrich Karlin Suomen kuninkaaksi, päätös kumottiin myöhemmin, koska ensimmäinen maailman sota oli tällä välin päättynyt ja Saksasta oli tullut tasavalta.

Saksan antautumisen jälkeen saksalaismielinen Svinhufvud voi vain erota. Myös senaatin puhemies, Paasikivi, erosi. 12. joulukuuta 1918 Mannerheim, joka oli solminut hyvät suhteet läntisten liittolaisten kanssa, valittiin uudeksi valtionhoitajaksi.

Kaarlo Juho Ståhlbergin johtama komitea laati uuden, tasavaltalaisen perustuslain. Ståhlberg oli ollut senaatin jäsen

Een comité onder leiding van Kaarlo Juha Ståhlberg stelde een nieuwe, republikeinse grondwet op. Ståhlberg was lid van de senaat geweest en voorzitter van het parlement. De Finse president zou indirect worden gekozen voor een ambts-termijn van zes jaar.

Direct na de onafhankelijkheidsverklaring was een rode Finse vlag in gebruik genomen met in het midden het Finse wapen (een gouden heraldische leeuw), dat al in de zestiende eeuw door de Vlaamse kunstenaar Willem Boy was ontworpen voor het hertogdom Finland onder de Zweedse kroon. Maar na de burgeroorlog was het ondenkbaar dat de Finse vlag rood zou zijn en vervolgens is in de loop van 1918 de witte vlag met het blauwe Scandinavische kruis de officiële civiele Finse vlag geworden. Wel is het Finse wapen in de officiële staatsvlag voor overheidsinstanties afgebeeld (in het midden van het blauwe kruis).

Prins Friedrich Karl von Hessen, die op 9 oktober 1918 door het Finse parlement werd gekozen tot koning van Finland. Op 14 december 1918 is hij alweer afgetreden. | Prinssi Friedrich Karl von Hessen, jonka Suomen eduskunta 9. lokakuuta 1918 valitsi Suomen kuninkaaksi. Hän erosi jo 14. joulukuuta 1918.

ja eduskunnan puhemies. Suomen presidentti valittaisiin epäsuorasti kuudeksi vuodeksi.

Heti itsenäisyysjulistuksen jälkeen oli otettu käyttöön punainen Suomen lippu, jossa oli keskellä Suomen vaakuna (kultainen heraldinen leijona). Lipun oli suunnitellut jo 1500-luvulla flaamilainen taiteili-

De tijdelijke Finse vlag die werd ingevoerd na de Finse onafhankelijkheidsverklaring op 6 december 1917. Het is de geel gekleurde heraldische leeuw tegen een rode achtergrond, die door de Vlaamse kunstenaar Willem Boy omstreeks 1580 is aangebracht op het praalgraf voor koning Gustaf Vasa I in Uppsala. Een zoon van Gustaf Vasa, Johan III, was in 1556 door zijn vader benoemd tot groothertog van Finland. | Suomen väliaikainen lippu, joka otettiin käyttöön Suomen itsenäisyysjulistuksen jälkeen 6. joulukuuta 1917. Flaamilainen taiteilija Willem Boy käytti keltaista heraldista leijonaa punaisella taustalla kuningas Kustaa Vaasa I hautakivessä Uppsalassa vuonna 1580. Kustaa Vaasa oli vuonna 1556 nimennyt poikansa Johan III Suomen suuriruhtinaaksi.

18

Het Finse wapen, dat oorspronkelijk omstreeks 1580 door de Vlaamse kunstenaar Willem Boy was aangebracht op de graftombe van de Zweedse koning Gustaf Vasa I in Uppsala. Het is een gekroonde, geelgekleurde heraldische leeuw, tegenover een rode achtergrond, met in zijn rechterpoot een zwaard en onder zijn achterpoten een sabel. Tijdens de twintiger en dertiger jaren van de vorige eeuw is er een discussie op gang gekomen om de leeuw te vervangen door een beer. Maar uiteindelijk is in 1978 de heraldische leeuw van Willem Boy definitief als het Finse staatswapen gekozen. | Suomen vaakuna, jonka flaamilainen taiteilija Willem Boy alun perin noin 1580 otti Ruotsin koning Kustaa Vaasa I hautakiveen Uppsalassa. Se on kruunattu, keltainen heraldinen leijona punaisella taustalla, oikeassa etujalassa miekka ja takajalkojen alla sabeli. Viime vuosisadan 20- ja 30-luvulla keskusteltiin leijonan korvaamisesta karhulla. Mutta lopulta valittiin vuonna 1978 Willem Boy'n heraldinen leijona lopullisesti Suomen valtion vaakunaksi.

In het voorjaar van 1919 hadden de bolsjewieken in Rusland het hele land nog niet onder controle en Russische Witten waren bezig een aanval voor te bereiden op Sint-Petersburg. Mannerheim wilde daaraan meehelpen, maar een probleem hierbij was dat de Russische Witten Finland niet wilden erkennen. Uiteindelijk is er van deze invasieplannen niets terecht gekomen, ook omdat de westelijke geallieerden hier tegen waren en er was ook veel verzet binnen Finland zelf, vooral van de kant van de sociaal-democraten.

Om een mogelijkheid voor een interventie in Sint-Petersburg open te houden, weigerde regent Mannerheim in eerste instantie om de nieuwe grondwet te ratificeren. Wanneer de grondwet van kracht zou worden, had het parlement het laatste woord en niet de regent. Maar uiteindelijk heeft Mannerheim in juli 1919 hier toch mee ingestemd. Niets

De Finse staatsvlag met het Finse wapen midden in het blauwe kruis. | Suomen valtion lippu, jossa Suomen vaakuna sinisen ristin keskellä.

De Finse civiele vlag. | Suomen lippu.

stond nu nog presidentsverkiezingen in de weg. De verkiezingen vonden plaats op 25 juli 1919 en Kaarlo Juha Ståhlberg werd gekozen tot eerste president van Finland.

ja Willem Boy Ruotsin valtioon kuuluvale Suomen suuriruhtinaskunnalle. Mutta sisällissodan jälkeen oli mahdotonta kuvitella, että Suomen lippu olisi punainen. Vuoden 1918 aikana valkoisesta lipusta, jossa on sininen skandinaavinen risti, tuli virallinen Suomen lippu. Suomen vaakuna on kylläkin virallisessa valtionlipussa, jota valtion virastot käyttävät.

Keväällä 1919 bolshevikeilla ei ollut Neuvosto-Venäjällä vielä koko maa hallussa en ja Neuvosto-Venäjän valkoiset valmistelivat hyökkäystä Pietariin. Mannerheim halusi auttaa siinä, mutta ongelmana oli se, etteivät Neuvosto-Venäjän valkoiset halunneet tunnustaa Suomea. Lopulta näistä invaasiosuunnitelmista ei tullut mitään, myös koska läntiset liittolaiset olivat sitä vastaan en ja myös Suomessa oli paljon vastustusta, varsinkin sosiaalidemokraattien puolella.

De periode tijdens het presidentschap van Kaarlo Juha Ståhlberg (1919-1925)

Toen in Rusland de Witten beslissend waren verslagen, kwam de Sovjet-regering stevig in het zadel te zitten, waardoor Finland genoodzaakt werd vrede te sluiten met het nu communistische buurland. De onderhandelingen vonden plaats in de stad Tartu in Estland, onder leiding van Juho Kusti Paasikivi. Op 14 oktober 1920 werden deze afgesloten met een vredesakkoord.

Finland had hoog ingezet. Het eiste Oost-Karelië op, het Kola-schiereiland en het Petsamo gebied. Maar uiteindelijk kreeg Finland alleen het Petsamo gebied, waardoor er een verbinding ontstond met de Noordelijke IJszee.

De kwestie Oost-Karelië, waar de bevolking een aan het Fins verwante taal spreekt, bleef doorsudderen. Kort na de burgeroorlog hadden Finse vrijwilligers

Pitääks en invaasion mahdollisuuden Pietariin avoinna valtionhoitaja Mannerheim kieltäytyi aluksi ratifioimasta uutta perustuslakia. Kun perustuslaki astuisi voimaan, eduskunnalla – eikä hallitsijalla – olisi viimeinen sana sanottavanaan. Mutta lopulta Mannerheim hyväksyi perustuslain heinäkuussa 1919. Mikään ei nyt estänyt presidentin vaaleja. Vaalit järjestettiin 25. heinäkuuta 1919 en Kaarlo Juha Ståhlberg valittiin Suomen ensimmäiseksi presidentiksi.

Presidentti Kaarlo Juha Ståhlbergin aikakausi (1919-1925)

Kun Neuvosto-Venäjällä oli lyöty valkoiset, neuvostohallitus astui tukevasti valtaan, jonka johdosta Suomen oli solmittava rauha nyt kommunistisen naapurimaan kanssa. Neuvottelut käytiin Virossa, Tarton kaupungissa Juho Kusti Paasikiven

19

Kaarlo Juho Ståhlberg (1865-1952), de eerste president van Finland in de periode 1919-1925. Hij was lid van de Nationale Progressieve Partij, die in 1918 was voortgekomen uit de Jonge Finse Partij. | Kaarlo Juho Ståhlberg (1865-1952), Suomen ensimmäinen presidentti 1919-1925. Hän oli vuonna 1918 nuor-suomalaisesta puolueesta syntyneen edistyspuolueen jäsen.

johdolla. Rauhansopimus solmittiin 14. lokakuuta 1920.

Suomi asetti panokset korkealle. Suomi vaati Itä-Karjalaa, Kuolan niemimaata ja Petsamon aluetta, mutta sai lopulta vain Petsamon alueen, jonka johdosta syntyi yhteys pohjoiselle jäämerelle.

Kysymys Itä-Karjalasta, jossa asukkaat puhuvat Suomen sukukieltä, oli edelleen avoinna. Hieman sisällissodan jälkeen suomalaiset vapaaehtoiset olivat turhaan yrittäneet irrottaa aluetta Neuvosto-Venäjästä. Vuonna 1921 Itä-Karjalassa puhkesi kapina neuvostoviranomaisia vastaan. Kapinalliset pyysivät apua Suomen hallitukselta, joka ei virallisesti voinut teh-

vergeefs geprobeerd om dit gebied van Sovjet-Rusland los te weken. In 1921 brak er in Oost-Karië een opstand uit tegen de Sovjet-autoriteiten. De rebellen vroegen de Finse regering om hulp. Deze kon officieel niets doen, maar liet wel toe dat circa 500 vrijwilligers in oktober 1921 de grens naar Oost-Karië konden overtrekken. De Sovjet-regering heeft deze opstand met een groot leger neergeslagen.

De nieuwe Finse republiek had in deze zelfde periode ook een probleem met Zweden over de Ålandseilanden. De bewoners, die Zweeds-sprekend zijn, wilden dat de eilanden bij Zweden zouden worden gevoegd en werden hierbij door de Zweedse regering gesteund. De kwestie werd aan de Volkenbond voorgelegd, die besloot dat de eilanden Fins moesten blijven. De eilanden kregen vervolgens wel vergaande autonomie. De verhouding tussen Finland en Zweden bleef de

dä mitään, mutta salli kylläkin noin 500 vapaaehtoisen rajanylityksen lokakuussa 1921 Itä-Karjalaan. Neuvostohallitus löi tämän kapinan suurella armeijalla.

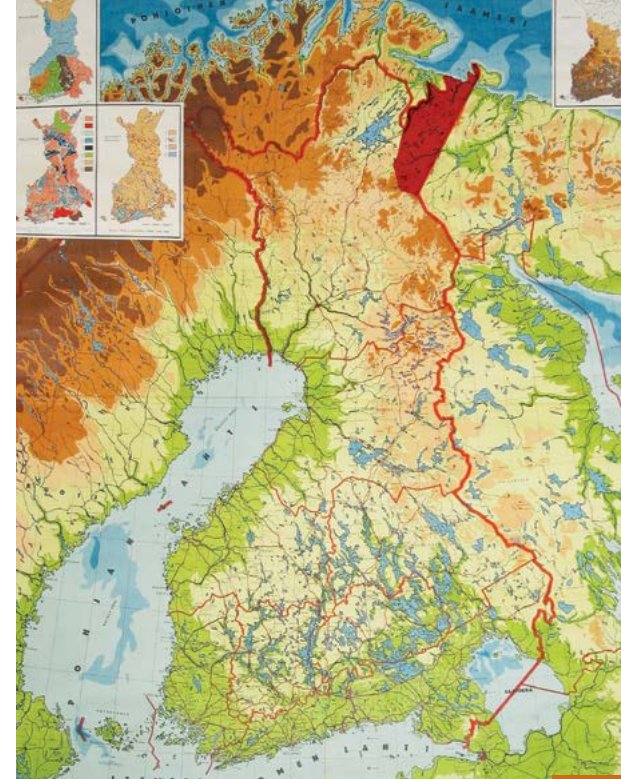
Uudella Suomen tasavallalla oli samaan aikaan myös ongelma Ruotsin kanssa Ahvenanmaan saarista. Asukkaat, jotka ovat ruotsinkielisiä, halusivat, että saaret liitettäisiin Ruotsiin. Ruotsin hallitus tuki heitä tässä. Kysymys vietiin Kansainliitolle, joka päätti, että saaret jäisivät Suomelle. Saaret saivat sen jälkeen pitkälle menevän autonomian. Suhteet Suomen ja Ruotsin välillä pysyivät Ahvenanmaan kysymyksen johdosta tulevana vuosina viileinä. Presidentti Ståhlberg jopa kieltäytyi teke-
mästä virallista vierailua Ruotsiin.

Vuoden 1922 tienoilla Suomi oli suurimmaksi osaksi toipunut sisällissodan seurauksista ja tämän jälkeen seurasi hitaan taloudellisen kasvun aikakausi. Kun maa vuonna 1917 itsenäistyi, noin kaksi

kolmasosa kansasta sai elantonsa maan metsätaloudesta. Tämän jälkeisinä vuosina, toiseen maailman sotaan asti, luku laski noin puoleen kansasta nousevan teollisuuden ja palvelusektorin kasvun johdosta. Vuonna 1924 vain 15 prosenttia bruttokansantuotosta saatiin metalliteollisuudesta, vuonna 1939 tämä luku oli 21 prosenttia.

Omstreeks 1922 had Finland zich grotendeels hersteld van de schadelijke effecten van de burgeroorlog en daarna volgde er een periode van langzame economische groei. Toen het land in 1917 onafhankelijk werd, leefde circa twee derde van de bevolking van de land- en bosbouw. In de jaren hierna, tot aan de Tweede Wereldoorlog, daalde dit tot ongeveer de helft van de bevolking als gevolg van de opkomende industrie en een groei in de dienstensector. In 1924 was nog maar 15% van het bruto nationaal product ontleend aan de metaalverwerkende industrie, in 1939 was dat 21%.

Finland in 1920, met in rood aangegeven het Petsamo gebied. | Suomi vuonna 1920. Petsamon alue on merkitty punaisella.

kolmasosa kansasta sai elantonsa maan metsätaloudesta. Tämän jälkeisinä vuosina, toiseen maailman sotaan asti, luku laski noin puoleen kansasta nousevan teollisuuden ja palvelusektorin kasvun johdosta. Vuonna 1924 vain 15 prosenttia bruttokansantuotosta saatiin metalliteollisuudesta, vuonna 1939 tämä luku oli 21 prosenttia.

Tärkeä sosiaalinen uudistus oli maa-uudistukset vuosina 1921 ja 1922 tuolloisen maatalousministerin, Kyösti Kallion, johdolla. Tämän Lex Kallion johdosta maattomat talonpojat, ns. torpparit, voivat hallituksen avustuksella ostaa maata suuromistajilta ja kirkolta. Aikajaksolla 1917-1930 Suomen asukasmäärä kasvoi noin kolmesta miljoonasta noin kolmeen ja puoleen miljoonaan.

Huomattavaa on, että vuonna 1919 Suomessa hyväksyttiin kieltolaki, joka oli voimassa vuoteen 1931 saakka.

Paavo Nurmi tijdens de Olympische Spelen van Parijs in 1924. Hij won een gouden medaille op de 1500 meter en de 3000 meter. | Paavo Nurmi Pariisin olympialaisissa vuonna 1924. Hän voitti kultamitalin 1.500 ja 3.000 metrin juoksussa.

Lauri Kristian Relander (1883-1942), de tweede president van Finland in de periode 1925-1931. Hij was lid van de Agrarische Partij. | Lauri Kristian Relander (1883-1942), Suomen toinen presidentti 1925-1931. Hän oli maalaisliiton jäsen.

Een belangrijke sociale hervorming zijn de landhervormingen geweest die in 1921 en 1922 zijn doorgevoerd door de toenmalige minister van landbouw, Kyösti Kallio. Door deze *Lex Kallio* werden land-

loze boeren, de zogenoemde *torpparit*, in staat gesteld om met behulp van de regering land te kopen van grootgrondbezitters en de kerk.

In de periode van 1917 tot 1930 nam de Finse bevolking toe van circa drie miljoen tot circa drie en een half miljoen.

Opmerkelijk is dat in 1919 in Finland een wet werd aangenomen die de verkoop en het drinken van alcoholische dranken verbood. Een situatie die heeft geduurd tot 1931.

Het Finse nationale gevoel kreeg een enorme opsteker tijdens de Olympische Spelen van Parijs in 1924 toen een groot aantal medailles werd gewonnen, waaronder gouden atletiekmedailles voor Paavo Nurmi op de 1.500 en de 5.000 meter, Ville Ritola op de 10.000 meter en de 3.000 meter steeplechase, en Albin Stenroos op de marathon.

1.500 ja 5.000 metrin juoksussa, Ville Ritolalle 10.000 metrin juoksussa ja 3.000 metrin estejuoksussa ja Albin Stenroosille maratonilla.

Presidentti Lauri Kristian Relanderin ensimmäiset presidenttivuodet (1925-1927)

Vuoden 1925 presidentin vaalit voitti Lauri Kristian Relander, joka oli maalaisliiton jäsen. Hänen aikanaan leimahti jälleen kieliriita suomenkielisten ja ruotsinkielisten välillä. Ruotsi, huolimatta siitä että noin 10 prosenttia väestöstä puhui sitä, sai enemmän oikeuksia. Tämä johti äärisuomalaisen ryhmän syntyyn, jonka johdosta vastakohtaisuudet taas lisääntyivät.

Presidentti Relanderin aikana suhteellisen heikkojen vähemmistöhallitusten aika jatkui. Vuonna 1926 sosialidemokratit pääsivät taas ensimmäisen kerran hallitukseen. Ainutlaatuista tälle hallitukselle

De periode tijdens de eerste jaren van het presidentschap van Lauri Kristian Relander (1925-1927)

De presidentsverkiezingen van 1925 werden gewonnen door Lauri Kristian Relander, die lid was van de agrarische partij. De oude taalstrijd tussen Finssprekenden en Zweedssprekenden laaide tijdens zijn bewind weer op. Het Zweeds, ondanks dat het door ongeveer 10% van de Finse bevolking werd gesproken, kreeg meer rechten, wat leidde tot de ontwikkeling van een ultra-Finse groep, waardoor de tegenstellingen weer toenamen.

Onder president Relander was er een voortzetting van relatief zwakke minderheidsregeringen. In 1926 gingen de sociaal-democraten weer voor het eerst deel uitmaken van de regering. Uniek voor deze regering was het aantreden van de eerste vrouwelijke Finse minister, de minister van Sociale Zaken Minna Sillanpää.

In Nederland trad de eerste vrouwelijke minister aan in 1956 en in België in 1965.

In 1927 werd president Relander ernstig ziek en is zijn functie tijdelijk overgenomen door de socialistische minister-president Väinö Tanner.

Arnold Pieterse

Persoonlijke bijzonderheden:

De schrijver is bioloog. Hij was in de periode 1998-2004 lid van het bestuur van de Vereniging Nederland-Finland en hoofdredacteur van *Aviisi*.

Minna Sillanpää, de eerste vrouwelijke Finse minister. Zij was lid van de Sociaal Democratische Partij en trad aan in 1926 als Minister voor Sociale Zaken. | Miina Sillanpää, ensimmäinen suomalainen naisministeri. Hän oli sosialidemokraattisen puolueen jäsen ja hänestä tuli vuonna 1926 sosiaaliministeri.

Suomalaisten kansallistunne sai val-tavan sytykkeen Pariisin olympialaisissa vuonna 1924, jolloin voitti suuri määrä mitaleja, mm. kultaa Paavo Nurmelle

oli ensimmäisen naisministerin mukaantulo. Miina Sillanpäästä tuli sosiaaliministeri. Alankomaissa ensimmäinen naisministeri astui virkaansa vuonna 1956 ja Belgiassa vuonna 1965.

Vuonna 1927 presidentti Relander sairastui vakavasti ja hänen sijaisekseen tuli väliaikaisesti sosialistinen pääministeri Väinö Tanner.

Arnold Pieterse

Käännös: Auli Snickers-Malinen

Kirjoittaja on biologi. Hän oli vuosina 1998-2004 Alankomaat-Suomi Yhdistyksen johtokunnan jäsen ja *Aviisin* päätoimittaja.

Karhunkierros

In het nationaal park Oulanka, in de gemeente Kuusamo in noord-oost Finland, is 60 jaar geleden een wandelpad aangelegd, de Karhunkierros (Berenroute), dat een lengte heeft van 82 km. Het is uitgegroeid tot de bekendste wandelroute van Finland en tegenwoordig lopen iedere zomer zo een 5.000 wandelaars de hele route en tienduizenden een deel ervan. Het wandelpad loopt dwars door het nationaal park. Het begin is in Hautajärvi en het eind in de wintersportplaats Ruka.

Aimo Pieterse In Aviisi 2012-4 heeft Jacques Groenendijk een korte beschrijving gegeven van de Karhunkierros en aantal bijzonderheden genoemd die je op deze route tegenkomt. Ik heb afgelopen zomer de Karhunkierros gelopen en ik geef hier, als aanvulling op dit artikel, mijn persoonlijke indrukken.

Mijn avontuur begon op maandag 15 juni toen ik het vliegtuig nam van Hel-

Kaart van de Karhunkierros. | Karhunkierroksen kartta.

sinki naar Kuusamo. Op het vliegveld van Kuusamo stond de bus naar de winter-

talviurheilukeskukseen vievään linja-autoon. Kun saavuin Rukaan, vastassani oli kaatosade, ja lämpötila kieppui viiden asteen paikkeilla. Sumun läpi erotin kuitenkin Rukan upeat vaarat, ja vielä osittain lumipeitteiset laskettelurinteet.

Karhunkierroksen vaellus kestää yleensä 3-7 päivää, ja yöt vietetään matkan varrella sijaitsevilla autiotuvilla tai laavuilla. Laavu on pieni ja matala maja, jonka etuosa on avoin. Laavun edessä on nuotiopaikka. Minä olin kuitenkin päättänut olla käyttämättä laavuja, enkä ollut pakannut mukaani telttaa, enkä makuupussia. Tämä tarkoitti sitä, että minun oli käveltävä koko Karhunkierros kolmessa päivässä, sillä erityinen järjestetty yöpyminen oli mahdollista vain Oulangan luontokeskusken leirintäalueella Kitaköngäällä, sekä Juumalla. Tässä järjestelyssä oli se etu, että kanta-mukseni olivat kevyet, ja pystyin sen vuoksi kävelemään pidempiä matkoja päivässä.

sportplaats Ruka al klaar. In de stromende regen en bij een temperatuur van vijf graden kwam ik aan in Ruka. Door de mist waren de prachtige rotsen en de nog gedeeltelijk met sneeuw bedekte skipistes van Ruka zichtbaar.

Het is gebruikelijk om de Karhunkierros in 3 tot 7 dagen te wandelen en te overnachten in een tent op speciaal aangegeven plekken, in een wildernis hut of in een laavu. Een laavu is een lage kleine hut waarvan de voorkant open is. Voor de laavu is een plek om een vuurtje te maken. Maar ik had besloten om hier niet aan te beginnen en geen tent en slaapzak mee te dragen. Dit betekende wel dat ik de hele Karhunkierros in drie dagen moest lopen, omdat het alleen op de Oulangan leirintäalue bij het Oulangan luontokeskus in Kitaköngäs en in Juuma mogelijk is om een overnachting te regelen. Het voordeel was wel dat ik minder gewicht mee hoefde te dragen

Ensimmäinen päivä

Tiistai- aamuna, 16. kesäkuuta, aloitin Karhunkierroksen matkaamalla linja-autolla Rukalta napapiirin lähellä sijaitsevalle Hautajärvelle. Hautajärven Luontotalo on Karhunkierroksen aloituspiste. Linja-autossa oli mukana reilut kymmenen veltajaa, ja kaikki jäivät pois Hautajärvellä. Nyt oli onneksi jo kuivaa, mutta oli kylmä, lämpötilan ollessa vain viitisen astetta.

Polku oli aluksi helppokulkuinen, se kulki metsissä, ja pitkospuita pitkin soiden läpi Könkäänlammelle. Sen jälkeen polku johti Savinajoelle, ja kävi vaikeakulkuisemaksi, sillä polulla oli paljon puunjuuria ja kiviä. Polku kävi myös mutaisemmaksi. Tämän jälkeen polku seurasi muutaman kilometrin verran Savinajokea-näky laak-sossa virtaavalle joelle oli kaunis.

Rupakivi on erikoinen. Se on epätavallinen kivi keskellä Savinajokea. Nähdäk-

Könkäänlampi (Dag 1). | Könkäänlampi (1. päivä).

en daardoor een langere afstand op een dag kon lopen.

Eerste dag

Op dinsdagochtend 16 juni vertrok ik met de Karhunkierros bus vanuit Ruka naar Hautajärvi, in Lapland, bij de poolcirkel. Bij de Luontotalo in Hautajärvi ligt de start van de Karhunkierros. In de bus zaten iets meer dan tien wandelaars, die allemaal uitstapten in Hautajärvi. Het was inmiddels gelukkig bijna droog gewor-

Oulangan kanjoni (Dag 1). | Oulangan kanjoni (1. päivä).

seen kiven kunnolla, joutuu laskeutumaan kymmeniä metrejä, jyrkkiä puisia portaita pitkin. Muutaman kilometrin päässä Savinajoki laskee Oulankajokeen Savilammen kohdalla. Tässä kohtaa poikkesin Karhunkierroksen reitiltä, sillä halusin kiivetä

Karhunkierros

Kuusamossa, Oulangan kansallispuistossa, on 60 vuotta vanha vaellusreitti: 82 kilometrin pituinen Karhunkierros. Siitä on kehkeytnyt Suomen tunnetuin vaellusreitti, ja nykypäivänä vuositain koko kierroksen vaelttaa 5000 ihmistä, ja lisäksi kymmenettuhannet vaeltavat reitin osittain. Reitti kulkee suoraan kansallispuiston läpi. Kierros alkaa Hautajärveltä, ja päättyy Rukan talviurheilukeskukseen.

Aviisissa 2012-4 Jacques Groenendijk kuvaili lyhyesti Karhunkierrosta, ja mainitsi muutamia sen varrelta löytyviä nähtävyyksiä. Viime kesänä minä vaelsin Karhunkierroksen, ja haluan tässä artikkelissa kuvata henkilökohtaisia havaintojani.

Seikkailuni alkoi maanantaina, 15. kesäkuuta, lentäen Helsingistä Kuusamoon. Kuusamon lentoasemalla astuin Rukan

Rupakivi (Dag 1). | Rupakivi (1. päivä).

Taivalköngäs
(Dag 1). |
Taivalköngäs
(1. päivä).

Oulangan kanjonin vaikuttavan korkeille kalliorotkoille, päästäkseni katsomaan syvässä rotkossa virtaavaa jokea ylhäältä käsin. Tämän ylitin Oulankajoen riippusiltaa pitkin, ja jatkoin metsän läpi Taivalköngäälle.

Taivalköngäällä on kaksi saarta Oulankajoessa, ja minä ylitin joen kolmen saaria yhdistävän riippusillan läpi kulkien. On vaikuttavaa kuulla nopeasti virtaavan veden pauhu, kun se iskee kiviä vasten riippusiltojen alla.

Oulankajoen pohjoispuolella polku muuttuu taas helpommaksi kulkea. Se kulkee Talvilammen viertä Oulangan leirintäalueelle. Olin vuokrannut mökin leirintäalueelta, ja siellä oli myös mahdollista täydentää ruoka-, ja juomavarastoja. 28 kilometrin, ja lähes 9 tuntia kestäneen vaelluksen jälkeen saavuin Oulangan leirintäalueelle. Oli vieläkin kylmää, mutta

den, maar met vijf graden wel koud. In het begin was het pad goed begaanbaar en ging door bossen en over houten balken door moerasgebieden naar het moerasmeertje Könkäänlampi. Daarna gaat het pad richting de Savinajoki en werd langzaamaan moeilijker begaanbaar door de vele boomwortels en stenen. Het werd ook moddiger. Daarna loopt het pad een aantal kilometers langs de Savinajoki met vaak een mooi uitzicht op de rivier, die beneden in een dal stroomt.

Bijzonder is de Rupakivi, een vreemde steen midden in de Savinajoki. Om de steen goed te bekijken moet je wel een steile houten trap tientallen meters afdalen. Een paar kilometer verder stroomt de Savinajoki in de Oulankajoki, bij het meertje Savilampi. Hier ben ik even van het Karhunkierros pad afgegaan om de indrukwekkend hoge rotsen van de Oulangan Kanjoni te beklimmen en vandaar naar de rivier in het diepe ravijn te kijken.

onneksi ei ollut satanut paljoa vettä, vain pari pientä sadekuuroa.

Toinen päivä

Keskiviikkona 17. kesäkuuta alkoi Karhunkierrokseni toinen päivä. Oli edelleen kylmä, lämpöä oli kuusi astetta. Tuona päivänä aloin Oulankajoen ylityksen, päästäkseni sen eteläpuolelle. Siellä sijaitsee Oulangan luontokeskus, jossa on saatavilla tietoa luonnonsuojelualueesta. Karhunkierros jatkuu Oulankajokea pitkin. Kiutaköngään kosket ja kivet ovat vaikuttavan kauniita. Oulankajoen uoma muuttuu pidemmällä vähitellen hiekkaisemmaksi. Ylhäältä kanjonilta katsottuna näkymä alhaalla kiemurtelevalle Oulankajoelle on upea, ja polku on helpompi kulkea. Tähän tulee muutos Karhunkierroksen kääntyessä pois Oulankajoelta, kun kuljetaan metsän läpi kohti Kitkajokea. Polku oli mutainen, sekä täynnä

Hierna ben ik via de riippusilta (hangbrug) over de Oulankajoki gelopen en verder gegaan door het bos naar Taivalköngäs. Hier liggen twee rotseilanden in de Oulankajoki en via drie riippusilta's, die de rotseilanden met elkaar verbinden, ben ik de Oulankajoki overgestoken. Het is indrukwekkend om het snel stromende water onder de riippusilta's tegen de rotsen te horen kletteren.

Aan de noordkant van de Oulankajoki wordt het pad langzaamaan beter begaanbaar en loopt langs het meertje Talvilampi naar de Oulangan Leirintäalue. Hier had ik een mökki geboekt en was het mogelijk om een nieuwe voorraad eten en drinken in te slaan. Na 28 kilometer en bijna 9 uur wandelen bereikte ik Oulangan Leirintäalue. Het was nog steeds koud met slechts vijf graden, maar gelukkig had het, afgezien van een paar buien, niet heel veel geregend.

Jyrävä (Dag 2). | Jyrävä (2. päivä).

kiviä ja ylös ja alas kääntyileviä puunjuurakoita.

Muutaman kilometrin jälkeen polku kääntyy Kulmakjärvelle, ja sieltä olikin kaunis näkymä järvelle. Polku oli edelleen vaikeakulkuinen, ja viiden kilometrin jälkeen saavutin Kitkajoen. Karhunkierros seuraa siellä taas jokea. Ensin se kulki töyrästä pitkin, sieltä oli mahtava näky-

Kitkajoki (Dag 2). | Kitkajoki (2. päivä).

mä joelle, joka virtasi tässä kohden melko rauhallisesti kohti Oulankajokea. Myöhemmin seurasi jyrkkä ja vaikea nousu kallioiden päälle. Kulkeminen oli raskasta Pienen Karhunkierroksen alkupistee-

Kiutaköngäs (Dag 2). | Kiutaköngäs (2. päivä).

seen saakka. Pieni Karhunkierros on 12 kilometriä pitkä vaellusreitti, jonka alku-, ja loppupiste on Juumalla. Pieni Karhunkierros on kivetty, ja siksi paljon helppokulkuisempi: se soveltuukin hyvin päiväretkikohteeksi. Tosin, vaelluksen aikana kiivetään myös kalliolle Kitkajoen lähellä. Sieltä on komea näkymä koskelle ja jyrkille kallioille joen toisella puolella, sekä myös Kitkajoen keskellä olevalle Kalliosaarelle. Myöhemmin polku kulkee taas alaspäin, ja Siilastuvalta aukeaa vaikuttava näkymä 9-metriselle Jyrävän vesiputoukselle. Kilometrin jälkeen Karhunkierros erkaneekin Pienen Karhunkierroksen reitistä. Mutta minä seurasin Pientä Karhunkierrosta Juumalle, hotelli Basecamp Oulankaan, joka sijaitsee mahtavalla paikalla Ala-Juu-

Tweede dag

Op woensdag 17 juni begon ik aan de tweede dag van de Karhunkierros trektocht. Het was nog steeds koud bij een temperatuur van zes graden. Deze dag begon ik met het oversteken van de Oulankajoki naar de zuidkant. Hier is het Oulangan luontokeskus gevestigd, waar informatie beschikbaar is over het natuurgebied. De Karhunkierros gaat verder langs de Oulankajoki. Indrukwekkend mooi zijn de stroomversnellingen en rotsen bij Kiutaköngäs. De rivierbedding van de Oulankajoki verandert verderop langzaam van rotsachtig naar meer zanderig. Het beeld van de rondslingerende Oulankajoki vanaf de bovenkant van de kanjoni is prachtig en het pad is makkelijk bewandelbaar. Dit verandert als de Karhunkierros afbuigt van de Oulankajoki en door het bos richting de Kitkajoki gaat. Het pad was daar modderig, vol met stenen en boomwortels en slingerde omhoog en omlaag.

majärvellä. Matkalla hotellille kuljin myös Myllykosken ohi. 34 kilometriä ja 10 tuntia myöhemmin saavuin Basecamp Oulankaan. Lämpö oli kivunnut jo kymmeneen asteeseen, ja olin säästynyt suurimmilta sateiltakin.

Kolmas päivä

Torstaina 18. kesäkuuta alkoi viimeinen etappini. Aurinko paistoi, ja oli vähän yli kymmenen astetta lämmintä. Ensin kävelin Basecamp Oulangasta Pientä Karhunkierrosta pitkin suurelle Karhunkierrokselle. Alussa reitti kulkee metsien ja soiden halki, ja muuttuu pian vaikeakulkuiseksi. Tällä reitillä oli myös paljon hyttysiä. Porontimajoen autiomökin jälkeen polku kulkee jyrkille portaille, jotka kiipeämällä pääsee Vattuvaaran yli. Vuorenselältä saattaa nähdä vasemmalla puolella puiden läpi siintävän Porontimajärven. Polku muuttuu vuoristoisemmaksi, ja seuraa-

Konttainen (Dag 3). | Konttainen (3. päivä).

Na een aantal kilometers loopt het pad langs het Kulmakkajärvi en daar heb je een mooi uitzicht over het meer. Het pad bleef lastig begaanbaar en vijf kilometer later bereikte ik de Kitkajoki. De Karhunkierros volgt nu de Kitkajoki. Eerst vlak langs de oever met een prachtig uitzicht over de rivier, die hier relatief rustig stroomt richting de Oulankajoki. Later

vaksi joutuukin kiipeämään 420 metriä korkealle Kumpuvaaralle, jolta avautuu loistelas näkymä järvien ja pohjoisen tunturimaisemien ylle. Vähitellen näköpiirissä alkoi hämmöittää myös Konttainen, eräs alueen valtavista tuntureista.

Kumpuvaaralta laskeuduttuani aloin kiipeämään Konttaisen huipulle Karhunkierroksen korkeimpia rappusia pitkin. Huipulta, 407 metrin korkeudesta, avautui taas kaunis näköala. Tämän jälkeen laskeuduin jälleen alas korkeita ja jyrkkiä puisia rappusia pitkin. Alhaalla vuoristomainen polku jatkuu myötäillen pitkää vuorenselkää kohti Valtavaaraa. Kahden kallioselän ylityksen – ja yhden rajun sadekuuron – jälkeen aloin kiivetä Valtavaaralle, joka 492 metriä korkeana on Karhunkierroksen korkein kohta. Nousu on jyrkkä, ja paikoin näkyy köysiä, joista voi ottaa tukea kiivettäessä jyrkkää seinämää pitkin ylöspäin. Valtavaaralta avautuva näkymä on loista-

volgde een steile en moeilijke klim naar de top van de rotsen langs de rivier. Het pad bleef pittig tot de Pieni (Kleine) Karhunkierros werd bereikt. De Pieni Karhunkierros is een 12 kilometer lange wandelroute met begin en eindpunt in Juuma. De Pieni Karhunkierros is met steentjes vlakker gemaakt en daarmee veel makkelijker bewandelbaar en daarmee een leuke dagwandeling. Er volgt nog wel een klim naar de top van de rotsen rond Kitkajoki. Hiervandaan is er een fantastisch uitzicht op de stroomversnellingen en de steile rotsen aan de andere kant van de rivier en op het rotseiland Kalliosaari midden in de Kitkajoki. Later ging het pad weer naar beneden en vanaf de Siilastupa is er mooi zicht op de 9 meter hoge waterval Jyrävä. Een kilometer verder verlaat de Karhunkierros de Pieni Karhunkierros route. Maar ik volgde de Pieni Karhunkierros richting Juuma, naar het hotel Basecamp Oulanka,

Rukatunturi vanaf Valtavaara (Dag 3). | Rukatunturi Valtavaaralta nähtynä (3. päivä).

dat prachtig is gelegen aan het meer Ala-Juumajärvi. Hierbij kwam ik ook langs de stroomversnellingen bij Myllykoski. Na 34 km en 10 uur wandelen kwam ik aan bij Basecamp Oulanka. Inmiddels is de temperatuur opgelopen naar tien graden en ook deze dag heeft het niet heel veel geregend.

Derde dag

Op donderdag 18 juni begon ik aan de laatste etappe. De zon scheen en het was iets boven de tien graden. Eerst liep ik vanaf Basecamp Oulanka over de Pieni Karhunkierros terug naar de route van de grote Karhunkierros. In het begin gaat de Karhunkierros nu door bossen en over moerassen en wordt het al snel weer lastig. Ook waren er op dit stuk vrij veel muggen. Na de Porontimajoki wildernis hut gaat het pad naar de steile trap voor de beklimming van de Vattuvaara. Vanaf

de bergrug is het meer Porontima links door de bomen beneden zichtbaar. Het pad wordt bergachtiger en nu volgt de beklimming van de 420 meter hoge Kumpuvaara met een prachtig uitzicht over de meren en het tunturi landschap naar het noorden. Langzamerhand doemde ook de gigantische rots Konttainen op.

Na de afdaling van de Kumpuvaara begon ik met de klim naar de top van de Konttainen via de hoogste trappen van de Karhunkierros. Vanaf de 407 meter hoge top was het uitzicht weer heel mooi. Vervolgens daalde ik af langs weer hele hoge en steile houten trappen. Beneden gaat het bergachtige pad verder over de lange bergrug naar Valtavaara. Na het beklimmen en afdalen van twee bergtoppen en een hevige regenbui begon ik de klim naar de top van de Valtavaara, met 492 het hoogste punt van de Karhunkierros. De klim is steil en op sommige plekken zijn er touwen bevestigd

als ondersteuning om tegen de steile rotsen omhoog te klimmen. Het uitzicht vanaf de Valtavaara is schitterend. In het noordwesten kan je het grote meer Ala Kitkajoki zien liggen. In het zuiden is de Rukatunturi zichtbaar met de vele skispistes, waar op sommige plekken nog sneeuw lag. Ook is de skispringschans van Ruka te zien. De afdaling gaat langs het meertje Valtavaaranlampi en na verschillende, soms steile beklimmingen en afdalingen, gaat de Karhunkierros langs de skispringschans van Ruka. Het pad was daar inmiddels breder en goed bewandelbaar geworden en vervolgens daalde ik af naar de finish in Ruka. Hoewel slechts 24 kilometer, ben ik 10 uur bezig geweest met dit hele zware bergachtige deel van de Karhunkierros.

Nawoord

Het is ongelooflijk hoeveel prachtige plekken te zien zijn vanaf de Karhunkier-

Valtavaara (Dag 3). | Valtavaara (3. päivä).

ros. Ik raad het de Aviisi lezers aan! Wanneer je de hele route een beetje aan de lange kant vindt, zijn ook de kortere stukken, zoals de Pieni Karhunkierros, heel erg de moeite waard. Het is ook nog mogelijk

om bepaalde stukken via het water af te leggen, met een kano of een rafting rubberboot.

Aimo Pieterse

va. Luoteessa erottuu suuri Ala-Kitkajoen järvi. Etelässä siintää Rukatunturi monine laskettelurinteineen-paikka paikoin saatoim nähdä vielä lunta. Rukan mäkihyppytorni näkyi myös. Laskeutuminen tapahtui Valtavaaranlammen rantaa pitkin, ja sen jälkeen seurasi useita, joskus jyrkkiä, nousuja ja laskuja, jonka jälkeen Karhunkierros kulki Rukan mäkihyppytornin vierestä. Polku siellä oli leveämpi, ja helpompi kulkea. Sitten saavuinkin loppupisteeseen Rukalle. Vaikka päivän reitin kävelysaldoksi tulikin vain 24 kilometriä, kesti minulta 10 tuntia sen taittamiseen, niin raskas ja vuoristoinen oli tämä Karhunkieroksen viimeinen osa.

Loppusanat

On uskomatonta, kuinka monta upeaa paikkaa Karhunkieroksella voi nähdä. Suosittelen sen käymistä kaikille Aviisin lukijoille! Jos koko kierroksen käyminen

tuntuu liian pitkältä, on mahdollista kulkea myös lyhyempiä reittejä, esimerkiksi Pieni Karhunkierros on kokemisen arvoisen. Osan kierrosta voi taittaa myös vesireittejä pitkin, joko kanootilla tai koskenlaskulautalla.

Aimo Pieterse

*Vertaling:
Sanna-Mari Kuisma*

Overwinteren in Lapland

Naar aanleiding van een prijsvraag door een reisbureau o.a. gespecialiseerd in reizen naar Lapland, waarbij je kunt solliciteren voor een maand overwinteren op een rendierboerderij in Salla (Zuid-Oost Lapland tegen de grens met Rusland).

Beste Upi uit Salla,
Wat een leuk idee, een overwintering ver van de bewoonde wereld, te midden in de uitgestrekte natuur! Van de zomer hebben wij al kunnen ervaren hoe het is in Lapland te zijn, een plek die door zijn pure natuur, zuivere lucht, ruimte en uitgestrektheid de drukte en stress van het als tweeverdiener aan het werk zijn eigenlijk direct doet verdwijnen. Als mensen je vragen wat er te doen is in Lapland of wat hier zo leuk aan is, dan is

dat moeilijk onder woorden te brengen. Het is een experience, een beleving op zich, waarbij het voldoende is om er gewoon te zijn en de indrukken die je krijgt over je heen te laten komen. Fins Lapland spreekt ons bijzonder aan, door de opstelling van de bewoners, welke trots op hun omgeving en cultuur, één zijn met de natuur en hier ook naar leven, en dit graag oprecht delen met hun bezoekers. Daarnaast brengt het landklimaat en de ligging boven de poolcirkel extremen met zich mee, de vele korte seizoenen, met extreme koude en een 'blauwe' periode tot de zomerse midzomer dagen. Mijn vriendin en ik hebben het er al vaker over gehad, het echt beleven van de seizoenen in Lapland. In de zomer was dit een verblijf op verschillende locaties,

*Edwin Bleijenbergh
en Cora Pijper*

Talvi Lapissa

Aihe: Lapinmatkoihin erikoistuneen matkatoimiston järjestämä kilpailu, palkintona kuukauden oleskelu talvella porofarmilla Sallassa (kaakkoisosassa Lappia Venäjän rajan lähellä).

Hei Upi Sallasta,
Mikä oivallinen idea: saada kokea talvi kaukana asutusta maailmasta, keskellä laajaa luontoa! Viime kesänä saimme jo kokea millaista on olla Lapissa, keskellä puhdasta luontoa, puhtaassa ilmassa lakeuksien keskellä; tämä paikka sai meidät molemmat unohtamaan heti työelämän stressin. On vaikea kertoa ihmisille, jotka eivät koskaan ole käyneet Lapissa, miksi me niin pidämme Lapista. Se on 'experience', riittää kun vain olet siellä ja hiljennyt kokemaan

sen tunteen. Olemme erikoisesti kiinnostuneita Suomen Lapista; asukkaat siellä ovat ylpeitä ympäristöstään ja kulttuuristaan, he sulautuvat yhteen luonnon kanssa, elävät myös sen mukaan ja kertovat mielellään vierailleen elämäntavoistaan. Napapiirin yläpuolella vallitsee mantereen ilmasto. Asukkaat ovat tottuneet elä-

mään ankarissa olosuhteissa. Vuodenajat ovat joko pitkät tai lyhyet, hyvin kylmästä kaamosajasta keskikesän lämpimiin yöttömiin öihin.

Tyttöystäväni ja minä olemme usein muistelleet millaista oli kokea eri vuodenaajat Lapissa. Kesällä majailimme eri paikoissa, talvella Levillä nauttien talvilomasta. Las-kettelimme, kävimme lumikelkkasafarilla, ihailimme revontulia ja teimme tosi mieleenpainuvan, Polar Light Toursin järjestämän päivän kestävän retken, vain me kaksi ja opas kahdentoista huskyn vetämänä läpi metsien ja yli jäätyneitten järvien. Tämä oli tosi erityinen kokemus, picknick lumihangella, oppaamme kertoen elämästään huskyjen parissa; talvisin ohjelmassa olivat huskyretket ja kesäisin metsätyöt. Tämän takia haluamme viettää talven Sallassa; kokea oikeasti millainen talvi on ja olla osa puhdasta luontoa. Mitä sitten haluamme tehdä? Oikeastaan kaikkea

mitä talvella Lapissa tehdään niinkuin jo tätä ennen kuvailin. Otamme mielellämme osaa porofarmin töihin; eläinten hoitoon ja talvilaiduntamiseen. Emme ole koskaan hiihtäneet, senkin taidon haluamme oppia. Ja tietysti paistamme Upin ja hänen työkavereittensa kanssa makkaroitu takassa suomalaisessa hirsimajassa! Voimme myös silloin tällöin onkia oman ruokamme avannosta. Ja miten ihanaa on sitten mennä kylmästä lämmittelemään ja rentoutumaan saunaan, haluamme käydä saunassa niin usein kuin mahdollista. Toivomme että te ja Upi piditte 'työpaikkahakemuksestamme' ja toivomme tapaavamme teidät talvella Sallassa.

*Ystävällisin terveisin,
Edwin & Cora*

Edwin Bleijenbergh ja Cora Pijper, Maarsen, Hollanti.

in de winter een verblijf in Levi, waar wij hebben genoten van een wintervakantie met skiën, sneeuwscooter safari, het noorderlicht en een hele bijzondere dagtocht, met z'n tweeën, gids en 12 husky's door de uitgestrekte bossen en bevroren meren georganiseerd door Polar Lights Tours. Dit was echt een hele bijzondere ervaring, ook door de gesprekken met onze gids bij de picknick in de sneeuw waarin hij vertelde over zijn leven welke in het teken stond van zijn husky's; in de winter het maken van tochten en in de zomer zijn werkzaamheden in de bossen van Finland.

Dit is waarom wij graag overwinteren in Salla; het intens meemaken van het winterseizoen en het ervaren van de pure natuur. Wat we zouden willen doen? Eigenlijk gewoon de activiteiten die je in de winter doet in Lapland en zoals hiervoor aangegeven. Met het verblijf op het rendierpark dragen wij graag een steentje bij aan de

verzorging van de dieren en de voorbereidingen op hun tochten. Wij hebben nog nooit gelanglauft, dus dat gaan we leren. Uiteraard gaan we met Upi en zijn collega's grillen, die typische worstjes op een vuur in een Finse houten hut! Zo nu en dan gaan we met ijsvissen zorgen voor ons eigen eten. Met al die kou kan het opwarmen en ontspannen in de Sauna niet ontbreken; hier zullen we veelvuldig gebruik van gaan maken.

Ik hoop dat jullie en Upi enthousiast zijn geworden na het lezen van onze sollicitatie en hopen jullie van de winter te ontmoeten in Salla!

Met vriendelijke groet,
Edwin & Cora

*Edwin Bleijenbergh en Cora Pijper uit
Maarsen*

Column Ingelegde haring

Carel
van
Bruggen

36

Kolumni Sillipurkit

En tiedä miten teidän kanssanne on, mutta me olemme aikailla tapojemme orjia. Teemme määrittäytyä päivinä sitä ja toisina päivinä tätä, ja sunnuntaiaamuisin syömme keitetyt kananmunat. Nykyään on kyseessä jopa biologiset munat, mutta sehän on selvä. Muna viipaloidaan paahtoleivälle, munan päälle sirotellaan vähän suolaa, sekin on itsestään selvää. Mutta eipä se siihen jää. Tehdäksemme tämän leivän vielä juhlavammaksi ja maukkaammaksi laitamme munan päälle vielä pieniä paloja säilykesilliä. Juuri tuosta ihanasta ”perhesillistä” haluan vielä vähän motkottaa.

Meillä oli tapana ostaa noita sillinpalasia, säilöttynä pieniin vaaleansinikantisiin

luchthaven van Helsinki bij het daar gesitueerde filiaal van warenhuis Stockmann. Omdat wij die haring na het in-check- en veiligheidscircus kochten, konden wij onze vangst gewoon zonder problemen mee aan boord nemen. Maar wat is er gebeurd. Het filiaal van Stockmann – ook met Stockmann gaat het net als met de Nederlandse warenhuizen niet zo goed – is verdwenen van het vliegveld. Sterker nog, de ruimte waar Stockmann gesitueerd was, net na de veiligheidscontrole, is in bezit genomen door een geweldig grote parfumeriesuper. In plaats van een ruime vertrekhal te betreden en overzicht te hebben over waar de verschillende ‘gates’ zijn, kom je sinds kort zonder enige overgang terecht in een heftige geurend of, naar mijn idee, in een afschuwelijk stinkend parfum- en okselwa-

terparadijs. In dit voornamelijk in het roze uitgevoerde paradijs zijn de uitstalkasten en vitrines ook nog eens zo geplaatst dat het vrijwel onmogelijk is zonder ongelukken met je rolkoffer de uitgang te bereiken. Maar genoeg hierover, daar wilde ik het eigenlijk nu niet over hebben. Waar het mij om gaat is dat het onmogelijk is geworden om onze lievelingsharing naar Nederland te brengen wanneer wij reizen zonder dat onze bagage in de buik van het vliegtuig vervoerd wordt.

Er is maar één oplossing zei onze dochter: ingelegde haring van Ikea. En zo eten wij sinds kort met smaak, maar zeer tegen onze zin Zweedse ingelegde haring op ons zondagmorgen eitje. En het wordt nog erger, ook tijdens het kerstmaal verschenen deze foute potjes bij ons op tafel.

Gelukkig wonen wij zomers drie maanden in Finland en rijden wij dan met de auto heen en weer van en naar Nederland. Dit

tuoksuvaan, tai minun mielestäni inhotavasti haisevaan, haju- ja kainalovesiparatiisiin. Tässä enimmäkseen ruusunvärisessä paratiisissa on kaapit ja vitriinit vielä sijoitettu siten, että on lähes mahdotonta löytää sieltä ulos matkalaukkujen kanssa ilman tapaturmia. No, se siitä, eihän minun nyt pitänyt oikeastaan tästä valittaa. Vaan kysymys on siitä, että nyt on käynyt mahdolltomaksi tuoda mukana lempisilliämme silloin, kun matkustamme vain käsimatkatavaran kanssa eikä laukujamme kuljeta lentokoneen mahassa.

Tuohon ongelmaan on tyttäreemme mukaan vain yksi ratkaisu: hakea sillipurkit IKEA:sta. Ja nyt siis syömme, vastahakoisesti kylläkin, mutta silti maukasta ruotsalaista säilykesilliä sunnuntaiaamuisen munamme päällä. Ja mikä vielä hurjempaa, jouluateriallakin ilmestyivät nuo vääränlaiset purkit pöytäamme.

jaar zal onze auto dan ook niet alleen vol zitten met potten bosbessenjam, aardbeienjam en kruisbessenjam maar ook met de nodige potten ingelegde Finse haring. Over hoe wij die potten koel houden terwijl de omgevingstemperatuur het ene record na het andere breekt, denken wij de komende maanden na.

Je zal maar een probleem hebben!

Carel van Bruggen

Onneksi asumme kesäisin kolme kuukautta Suomessa, ja ajamme sinne autolla edestakaisin. Tulevan kesän lopulla ei automme ole täynnä vain mustikka-, mansikka- ja karviaishillopurkkeja vaan myös noita ylen tarpeellisia suomalaisia sillipurkkeja. Sitä, miten pidämme ne purkit viileinä kun ulkolämpötilat rikkovat ennätyksen toisensa jälkeen, sitä mietimme tulevina kuukausina. Kullakin omat ongelmansa!

Carel van Bruggen
Käännös: Pirkko van Bruggen

37

Terug naar Koli – deel 4

Het Kareliëse landschap in schilderkunst, literatuur en muziek

De pioniers van Karelië: Pekka Halonen

Leino was 47 jaar toen hij stierf. Hij woonde toen in Tuusula, dat met het aangrenzende Järvenpää tot het centrum van de culturele voorhoede was geworden. Veel van de Kareliëgangers zijn hier neergestreken, zoals ook de schilder Pekka Halonen (1865-1933), een goede vriend van Leino.

Daniël Loos Halonen kwam net als Leino uit het noorden. Hij was afkomstig uit Lapinlahti, een kleine 100 km ten zuiden van Kajaani. Vanwege zijn uitzonderlijke tekentalent was hij in 1886 naar Helsinki gestuurd om daar de kunstopleiding aan het prestigieuze Ateneum te volgen. Zijn toenadering tot de culturele voorhoede van het zuiden ging niet van een leien dakje, mede doordat hij van eenvoudige komaf

was. Ook was het een handicap dat hij toen nog geen Zweeds sprak. Het was nog de tijd dat bij het Ateneum enkel Zweedstalige inschrijvingen in behandeling werden genomen.

Het is hem toch gelukt en met volharding en talent behaalde de jonge Halonen al snel successen: naast opdrachten en prijzen ook reisbeurzen. Ook Halonen studeerde een tijd in Parijs, met als bijzonderheid dat hij les kreeg van Paul Gauguin. Het ligt voor de hand om Halonens expressieve kleurgebruik als invloed van Gauguin te zien – het is in ieder geval iets dat hem van zijn Finse collega's onderscheidt.

Pekka Halonen: Wegbereiders in Karelië (1900) | Tienraivaajia Karlassa (1900) >>

38

Takaisin Kolille – osa 4

Karjalainen maisema maalaustaiteessa, kirjallisuudessa ja musiikissa

Karjalan tienraivaajat: Pekka Halonen

Leino oli kuollessaan 47-vuotias. Hän asui silloin Tuusulassa, josta yhdessä naapurikunnan Järvenpään kanssa oli tullut kulttuurin etujoukkojen keskus. Tuusulaan asettui useita Karjalan kävijöitä, muun muassa taidemaalari Pekka Halonen (1865-1933), Leino's hyvä ystävä.

Halonen oli kotoisin pohjoisesta kuten Leino. Hän oli syntynyt Lapinlahdella, vajaan 100 kilometriä Kajaanista etelään. Ainutlaatuisen piirustuslahjojensa vuoksi hänet lähetettiin 1886 Helsinkiin opiskelemaan Ateneumin maineikkaaseen piirustuskouluun. Hänen liittymisensä etelän kulttuurin etujoukkoihin ei kuitenkaan sujunut itsestään, osittain siitä syys-

tä että hän oli lähtöisin vaatimattomista oloista. Hankalaa oli myös, että hän ei tuolloin vielä puhunut ruotsia. Tuohon aikaan Ateneumiin jätettyjen hakemusten piti olla ruotsinkielisiä.

Nuori Halonen saavutti kuitenkin sisullaan ja lahjakkuudellaan nopeasti menestystä: hän sai työtehtäviä, palkintoja ja myös matka-apurahoja. Hän opiskeli jonkin aikaa Pariisissa muun muassa Paul Gauguinin johdolla. On luontevaa nähdä Halosen ilmaisuvoimaisessa värienkäytössä Gauguinin vaikutus – joka tapauksessa värit erottavat hänet muista senaikaista suomalaisista taidemaalareista.

Sisällöllistä yhtäläisyyttä Gauguinin kanssa on nähtävissä Kalevala-aiheisessa maa-

Jonge vrouwen op een schiereiland (1895). | Niet niemiens nens (1895).

De vijand tegemoet, scene in Karelië uit Juhani Aho's roman Panu (1896) | Juhani Aho's Panuun pohjautuva Pekka Halosen maalaus Vainolaista vastaan (1896).

39

Zelfportret, 1906 | Omakuva, 1906

Een inhoudelijke parallel met Gauguin is te zien in het schilderij *Jonge vrouwen op een schiereiland* (1895), een Kalevala-scene. Zoals Gauguin het leven van de oorspronkelijke bewoners van Tahiti en

lauksessa *Neiet niemien nenissä* (1895). Kuten Gauguin kuvasi maalauksissaan Tahitin ja muiden eksootisten seutujen alkuperäisten asukkaiden elämää, Halonen maalasi Karjalan perinteisiä asukkaita. *Tienraivaajia Karjalassa* (1900) kuvaa upeasti Karjalan salojen ensimmäisten asukkaiden voimaa, taitoa ja yhteenkuuluvuutta. Halonen halusi omien sanojensa mukaan tulkita tässä maalauksessa suomalaista sielua. Nämä maalaukset ovat idyllisiä tutkielmia Suomen menneisyyteen, osittain historiallisia, osittain myyttisiä. Näillä maalauksilla Suomi esittäytyi vuonna 1900 legendaarisessa Pariisin maailmannäyttelyssä, ja ne saivat loistavan vastaanoton.

Suomalainen ihannekoti

Halosesta tuli itsestäänkin tienraivaaja hänen asettuessaan Tuusulaan. Hän halusi rakentaa itselleen, Maija-vaimolleen

andere exotische streken schilderde, eenvoudig en in eenheid met de natuur, zo schilderde Halonen de traditionele bewoners van het Kareliëse land.

Wegbereiders in Karelië (1900) geeft fraai weer hoe kracht, kunde en saamhorigheid samenkwamen bij de eerste bewoners van de Kareliëse bossen. Halonen wilden hiermee naar eigen zeggen iets van de Finse ziel uitdrukken. Dergelijke schilderijen zijn idyllische verkenningen van het Finse verleden, deels historisch, deels mythisch. Het waren schilderijen waarmee Finland zich toonde op de legendarische Wereldtentoonstelling van 1900 in Parijs, waar ze zeer positief werden ontvangen.

Het ideale Finse huis

Halonen werd zelf ook een pionier toen hij zich vestigde in Tuusula. Hij wilde voor zichzelf, zijn vrouw Maija en de kinderen een woonhuis met atelier bouwen naar eigen ontwerp. Tijdens een skitocht had hij

ja lapsilleen itse suunnittelemansa talon ja ateljeen. Hiihtoretellä hänen silmiinsä oli osunut Tuusulanjärven rannalla kallioniemi, joka tarjosi sekä hyvän asuinpaikan että aiheita maalauksille.

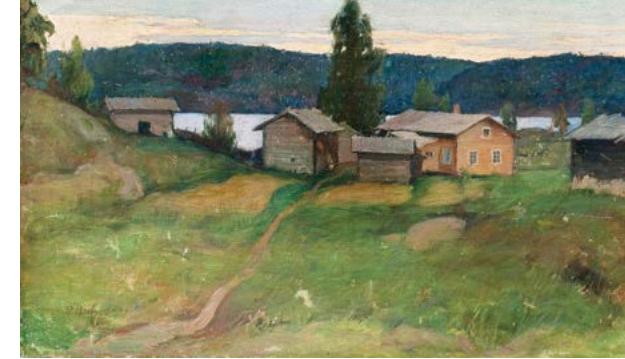
Ateljeekodissaan Halonen halusi tuoda esiin ideoitaan modernista, tyypillisestä suomalaisesta arkkitehtuurista. Halosen arkkitehtoniset pyrkimykset olivat heränneet 1892 Pariisissa, missä hän yhdessä Gallen-Kallelan ja Emil Wikströmin kanssa suunnitteli ihanteellista suomalaista taloa. Miehet tutkivat erilaisia kansallisia tyyliä, englantilaisia, venäläisiä, norjalaisia ja ruotsalaisia rakennuksia etsiessään suomalaiseen asuntorakentamiseen sopivaa tyyliä. Halosen talosta tuli aikansa arkkitehtoninen uhkayritys. Hän lainasi sen tyylin ja rakenteen karjalaisista hirsirakennuksista, jotka olivat hänelle tuttuja hänen synnyinseudultaan. Halosen mukaan tämä perinteinen rakennustapa

Het koken van koffie (Maija Halonen), 1905 | Kahvinkeittäjä (Maija Halonen), 1905

zijn oog laten vallen op een rotsige verhoging aan de oever van Tuusulanjärvi, een locatie die zowel een geschikte woonlocatie als goede schilderonderwerpen bood.

Halosenniemi (foto | kuva 2014).

Kivesjärvi (1895).

Met de atelierwoning wilde Halonen zijn ideeën voor een moderne, typisch Finse architectuur etaleren. Halonens architectonische aspiraties waren ontstaan in 1892 in Parijs, toen hij samen met Gallen-Kallela en Emil Wikström werkte aan ontwerpen voor het ideale Finse huis. Ze maakten studies van verschillende nationale stijlen, van de Engelse, Russische, Noorse en Zweedse huizen, om vervolgens helder te

Wildernis, 1899 | Erämaa, 1899

oli kehitettävissä moderniksi, tyypillisesti suomalaisiksi arkkitehtuuriksi. Taiteilijalle ei jäänyt paljon aikaa rakennustöihin, sillä hänen oli tuotettava paljon maalauksia selvitäkseen taloudellisesti. Talon rakensi suurimmaksi osaksi hänen veljensä Antti, kokenut talonrakentaja,

kriegen wat een Finse stijl van woonhuis-architectuur zou kunnen zijn. Halonen ontleende de stijl en constructie van zijn huis, voor die tijd een architectonisch waagstuk, aan de Karelsche balkenbouw, die hij uit zijn geboortestreek kende. Deze traditionele bouwwijze liet zich in zijn ogen doorontwikkelen tot een moderne, typisch Finse architectuur. Veel tijd om te bouwen had Halonen niet, hij moest veel schilderijen produceren om het financieel te kunnen rooien. Het huis werd grotendeel gebouwd door zijn broer Antti, een ervaren huizenbouwer, samen met een bouwteam uit Lapinlahti en Tuusula, grotendeels bestaande uit familie en vrienden. Het leven op Haloseniemi was niet altijd makkelijk, maar brieven en ooggetuigenverslagen geven de indruk van een gelukkig gezinsleven en een levendig samenzijn met veel grote kunstenaars die ook vaak hier woonden. Toen het huis

Berglandschap van Väisälänmäeltä | Maisema vuorelta (Väisälänmäeltä)

yhdessä Lapinlahdelta ja Tuusulasta sukulaisten ja ystävien joukosta kootun porukan kanssa. Elämä Haloseniemessä ei aina ollut helppoa, mutta kirjeet ja aikalaiskertomukset

vrijwel gereed was, waren Robert Kajanus en zijn familie de eerste gasten, dat was met kerst 1901. In de jaren daarna zouden vele illustere buurtbewoners volgen: Eero Järnefelt, Juhani Aho, Venny Soldan en later het echtpaar Sibelius – Aino kwam om met Maija piano vierhandig te spelen, Jean om vanuit de tuin over het meer uit te kijken en de jaarlijkse komst van de eerste zwanen zien.

De winterschilder – Halonen in Koli

Net als deze vrienden bezocht ook Pekka Halonen met Maija Koli, voor het eerst in 1895. Halonens voornemen hier te schilderen liep toen uit op een teleurstelling. Bosbouwwerkzaamheden en een sleepboot op het Pielinenmeer die veel rook uitstootte bedierfden het uitzicht en het echtpaar trok verder noordwaarts. Het was overigens bij deze reis door Karelië dat Halonen kennismaakte met Leino. Halonens Koli-schilderijen zijn daarom

Haloseniemi (foto | kuva 2014).

antavat vaikutelman onnellisesta perhe-elämästä ja vilkkaasta yhteydestä moniin suuriin taiteilijoihin, joita usein myös asui talossa. Kun ateljeekoti oli melkein valmis, Robert Kajanus ja hänen perheensä olivat jouluna 1901 sen ensimmäisiä vieraiten. Tuolevina vuosina seurasi useita nimekkäitä naapureita: Eero Järnefelt, Juhani Aho, Ven-

Late Winter, 1909 | Kevättalvi, 1909 >>

Zonsondergang aan het meer van Tuusula, 1902 | Auringonlasku Tuusulanjärvellä, 1902

van latere tijd, van het tweede en meer geslaagde bezoek in 1914. Van dit het tweede verblijf gaf Halonen in Helsingin Sanomat een fraaie beschrijving.

Koli, 1914

"Ik waste mijn lichaam met sneeuw, liet mijn kleren in de wind en de zon drogen, en toen ik weer aangekleed was, moest ik gaan liggen. Het was een heldere dag, groepen zwanen vlogen op witte vleugels trompetterend boven me, op weg naar het noorden. De hele sprookjesachtige poëzie van het Noorden weerspiegelt zich boven de hoge Koli-berg. Meer na meer is er te zien, bergen verrijzen op de schouders van andere bergen, de meren zijn vol eilanden, de lucht is zo helder van de lente en van de blinkende sneeuw dat alle kleuren je verblinden met hun felheid.

Avondstemming, 1896 | Iltatunnelma, 1896

Ik lag daar en vergat de wereld en mezelf. De routes van trekvogels liggen daar over de bergen heen. Zwerm na zwerm vlogen ze, de kraanvogels in V-formaties, de ganzen in lange rijen en allemaal hadden ze hun halzen richting het Noorden uitgestrekt en de lucht was vol van hun geluid. En beneden hoorde ik de zang van een vroege zanglijster en uit de bossen klonk de baltsroep van de korhoenders. Het was een complete symfonie, die als muziek van de wildernis en van de overweldigende lente oprees, als een loflied aan de zon."
Dat Halonen het landschap van Koli als een symfonie beschreef, zal niet uit de lucht zijn komen vallen.

Het winterse landschap werd Halonens specialisme. Zoals bij het eerste Koli-bezoek, had Halonen wel vaker last van de aantasting van zijn schilderonderwerpen. Als schilder van wintergezichten probeerde hij zijn onderwerp vaak hiervoor te be-

ny Soldan ja myöhemmin Sibeliuksen pariskunta – Aino tuli soittamaan Maijan kanssa nelikätisesti pianoa, Jean tähyilemään pihalta ensimmäisten joutsenten tuloa.

Talvimaalari – Halonen Koliilla

Ystäviensä tapaan Pekka Halonenkin lähti Maijan kanssa Koliille, ensimmäisen kerran vuonna 1895. Halosen aikomus maalata Koliilla päättyi pettymykseen. Metsätyöt ja Pielisellä liikkunut savuttava hinaaja pilasivat maiseman, ja pariskunta jatkoi pohjoisemmas. Tällä Karjalan matkalla Halonen muuten tutustui Leinoon. Halosen Kolin-maalaukset ovat myöhemmältä ajalta, toiselta, onnistuneemmalta matkalta vuonna 1914. Tästä toisesta retkestä Halonen kirjoitti Helsingin Sanomiin hienon kuvauksen.

"Pesin ruumiini lumella, kuvittelin tuulen alla auringossa hetken vaatteilani ja kun sain puetuksi jälleen, täytyi heittäytyä pitkäk-

hoeden, bijvoorbeeld door zijn kinderen te verbieden op bepaalde fraaie plekken in de buurt in de sneeuw te spelen. De kinderen werden zich steeds meer bewust van de roeping en het beroep van hun vader. De mooiste dennen in de buurt noemden ze miljoonamännynksi, 'miljoenenenden' – naar de miljoenen die het Halonen zou opleveren wanneer hij de schoonheid ervan in schilderijen zou vastleggen. Ook zichzelf waren wel eens onderwerp van een schilderij. Veel geduld om te poseren hadden ze meestal niet, wat een van hen er toe bracht te suggereren een schilderij te maken van 'Spelende kinderen die zich achter de rotsen verstoppen'.

Opvallend aan het latere werk van Halonen zijn het eigenzinnige kleurgebruik en de vereenvoudigde, grafische composities. Het eerste is een echo van het werk van Gauguin. Dit is te zien in de fraaie, ongebruikelijke kleurcontrasten in werken als *Herfst* (1918).

seen. Päivä oli sees, joutsenparvet lensivät joikuen ylitseni pohjoiseen valkoisin siivin. Koko Pohjolan satuperäinen runous kuvastuu yli korkean Kolivaaran. Järvi näkyy järven takaa, vaarat kohoavat vaarojen hartioilla, selät ovat saaria täynnä ja ilma on sellainen kevään ja hankien hohtava kirkkaus että kaikki värit häikäisevät kullakkaalla loistollaan.

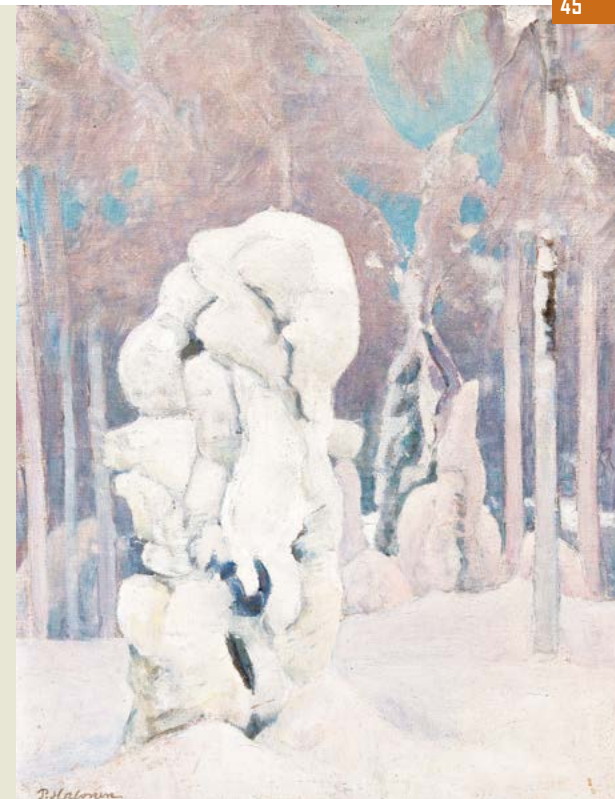
Makasin siinä unohtaan maailman ja itseni. Sieltä kulkevat muuttolintujen reitit vaarojen yli. Parvi seuraa toistaan, kurjet lumiauroina, hanhet pitkinä riveinä ja kaikilla on niillä kaulat pitkänä pohjoista kohden ja ilma on täynnä niiden ääniä. Mutta alhaalta kuului aikaisen kyntörastaan laulu ja metsistä kantautui teeren soidin. Siinä oli kokonainen symfonia, joka väkevän kevään erämaan soittona kohosi ylistysvirtenä auringolle."

Winter in Kinahmi, 1923 | Kinahmin Talvea, 1923 >>

Eerste sneeuw, 1931 | Ensimmäinen Lumi, 1931

Het tweede is een invloed van de Japanse prentkunst en is vooral in veel van de wintergezichten te zien, waarbij een goed gekozen uitsnede van de werkelijkheid leidt tot aparte, haast abstracte vormen en een spannende compositie, zoals bij *Eerste sneeuw* (1931).

Kinderen spelen in de tuin, 1909 | Pihalla leikkiviä lapsia, 1909

De late werken zijn verstilte landschappen, een soort meditaties. In 1932, een jaar voor zijn dood, gaf Halonen in een interview aan dat het landschap waar hij woonde voor hem als het Louvre was: de natuur was zijn inspiratie en de kunst zijn religie.

Aan het eind van het pad

Het blok graniet dat Koli heet, is vanaf ongeveer 2000 miljoen jaar geleden gevormd. In de laatste ijstijd, ongeveer 10.000 jaar geleden, kreeg het de huidige vorm van een afgerond bergmassief. Het Koli-graniet dat de eeuwen van schurende gletscherijs heeft doorstaan, kan gelden als symbool van de volharding van het Finland dat eeuwen van vreemde heerschappij heeft doorstaan. Dat is de associatie met Koli die zich in het collectieve geheugen van Finland heeft vastgezet. Wat hierbij helpt, is dat dit landschap zich onderscheidt van de karakteristieke landschappen van de omliggende landen. Een vriendelijk glooiend bouwland, een uitgestrekt moeras, dennen- of berkenbos zou ook Zweeds of Russisch kunnen zijn, maar juist het vergezicht van lage rotsbergen met eindeloze meren en bossen is iets specifiek Fins.

Er is de vorige eeuw natuurlijk veel veranderd in Koli en in heel Karelië. Het intensieve landgebruik, de uitgebreide infrastructuur, de vlucht van het toerisme – het moderne leven deed overal zijn intrede. En de oorlog is over het land gegaan. De grootste verandering bij Koli is een mentale: het verlies van de uiterste verten. Waar de Kolibezoeker rond 1900 nog een eindeloos Karelië voor zich had, worden we nu gehinderd door een grens. Al zien we het niet met het blote oog en willen we het misschien niet zien, we weten dat het er is.

Wat er ook is veranderd – opvallend veel is nog hetzelfde. Met het werk van Eero Järnefelt in het achterhoofd zijn veel plekken nog exact te herkennen. En de aanblik van het Pielinenmeer vanaf Ukko-Koli is nu grosso modo hetzelfde als dat wat Inha fotografeerde.

Het kwartsiet van Koli vertoont nog duidelijke sporen van het schurende landijs van de laatste ijstijd. | Kolin kvartsietissa näkyy vielä selvästi viimeisen jääkauden jättämiä jälkiä.

Er waren nog veel meer kunstenaars en aanverwanten die naar Koli werden getrokken: schilder-beeldhouwer Emil Wikström, architect Yrjö Blomstedt, schrijver Adolf Paul, schilder/ontwerper/sportman Louis Sparre, fotograaf Einar Saarelainen. Veel van de reizigers, waren

Halonens kinderen aan de oever voor Haloseniemi. | Halosen lapsia Halosenniemen rannassa.

Se että Halonen kuvaa Kolin maisemaa sinfoniana, ei ollut sattumaa.

Talvisista maisemista tuli Halosen erikoisala. Kuten ensimmäisellä Kolin matkalla Halonen kärsi myöhemminkin usein maalauksiensa aiheen turmeltumisesta. Talvimaaisemia maalatessaan hän pyrki suoje-

Herfstlandschap, 1918 | Syksynen maisema, 1918

lemaan kohdetta esimerkiksi kieltämällä lapsiltaan lumileikit tietyissä kauniissa paikoissa. Lapset tulivatkin yhä enemmän tietoisiksi isänsä kutsumuksesta ja ammattista. Ympäristön komeimpia petäjiä he

kutsuivat miljoonamänniksi niiden miljoonien mukaan, joita he ajattelivat isän saavan, kun hän tavoittaisi niiden kauneuden maalauksiinsa. Lapset olivat itsekin toisinaan maalauksen aiheena. Paljon kärsivällisyyttä poseeraukseen heillä ei yleensä ollut, mistä syystä yksi heistä ehdotti maalauksen aiheeksi 'Lapsia rannalla leikkimässä, kiven takana piilossa'.

Halosen myöhemmille töille ovat tunnusomaista omintakeiset värit ja pelkistetty, graafinen sommittelu. Värienkäyttö on kaikkua Gauguinin töistä. Tämä näkyy esimerkiksi *Syksyn* (1918) epätavallisissa värikontrasteissa.

Sommitelussa puolestaan heijastuu japanilaisten puupiirrosten vaikutus. Erityisen selvästi sen huomaa monissa Halosen talvimaaisemissa, joissa tarkkaan valittu raajaus johtaa erikoisiin, lähes abstrakteihin muotoihin ja jännittävään kompositioon, kuten maalauksessa *Ensi lumi* (1931).

Myöhemmät työt olivat tyyniä maisemia, eräänlaista mietiskelyä. Vuonna 1932, kuolemaansa edeltävänä vuonna, Halonen kertoi haastattelussa, että hänen kotimaaisemansa oli hänelle kuin Louvre: luonto oli hänen inspiraationsa ja taide hänen uskontonsa.

Polun päässä

Graniittimöhkäle, joka kantaa nimeä Koli, syntyi noin 2000 miljoonaa vuotta sitten. Nykyisen hioutuneen muotonsa se sai viimeisen jääkauden aikana. Kolin graniitin, joka on kestänyt vuosisatojen ajan jäämassojen kulutusta, voi nähdä symbolina Suomen sisusta sen ollessa satoja vuosien ajan vieraan vallan alaisena. Tämä assosiaatio liittyy Suomen kollektiivisessa muistissa Koliin.

Kolin maisema eroaa lisäksi naapurimaiden tyyppillisistä maisemista. Kumpuilevat pellot, aavat suot, männiköt ja koivikot

vrienden of werden dat. Wat hen met elkaar verbond waren vrijheidsdrang, een verlangen naar culturele eigenheid en een wending tot de natuur. Hun tochten hadden het karakter van een pelgrimstocht. Maar het reisdoel was niet een kerk of een wonderput – het was het landschap.

De wending tot de natuur nam vaak de vorm van een persoonlijk beleden pantheïsme aan, een gevoel van heiligheid van de natuur. Dat is te lezen in de teksten van Leino en Aho. Het is te zien bij de wildernisschilderijen van Gallen-Kallela en de evocatieve landschappen van Järnefelt en Halonen. Het is te horen in de natuurverbondenheid van Sibelius' muziek.

We zien tegenwoordig misschien beter het gekunstelde en de relativiteit van het beeld van Karelië als een soort oer-Finland, maar dankzij de hang naar mythen en archetypen die de mens eigen

is, is het nog steeds een realiteit. Juist in de kunst wordt de hang naar oude verhalen, naar ongerepte natuur, naar oorsprong levend gehouden – zeker in de Finse kunst.

Wie nu naar Karelië reist, zal niet meer vinden wat de karelianisten zochten. Het verhaal van Sibelius die werkt aan zijn Vierde Symfonie is illustratief: wie op Koli naar iets op zoek gaat, vindt uiteindelijk op z'n best zichzelf.

Daniël Loos

De auteur op Ukko-Koli (2014). | Kirjoittaja Ukko-Kolilla (2014). >>

Koli op toeristische affiches uit 1948 (O. Vepsäläinen) en 1960.

voisivat olla yhtä hyvin Ruotsista tai Venäjältä, mutta kalliovaarojen avarat näkymät loputtomine järvineen ja metsineen ovat aitoa Suomea.

Viime vuosisadalla Koli ja koko Karjala tietynti muuttuivat paljon. Tehostunut

maankäyttö, laaja infrastruktuuri, valtavasti kasvanut matkailu – moderni elämä saapui Kolillekin. Ja maa oli sodassakin. Suurin muutos Kolilla oli henkinen: kaukomaisemien menetyks. Siinä missä Kolin kävijä vuoden 1900 tienoilla näki vielä äärettömän Karjalan, hänen edessään on nyt raja. Vaikka se ei ole silmin nähtävissä emmekä ehkä halua nähdä sitä, olemme tietoisia sen olemassaolosta. Vaikka paljon onkin muuttunut, yllättävän paljon on myös säilynyt samana. Eero Järnefeltin maalaukset mielessä voi vielä tunnistaa monia paikkoja. Näkymä Ukko-Kolilta Pieliselle on kutakuinkin samanlainen kuin Inhan valokuvissa.

Kolilla kävi vielä paljon muitakin taitelijoita ja merkkihenkilöitä: maalari-kuvanveistäjä Emil Wikström, arkkitehti Yrjö Blomstedt, kirjailija Adolf Paul, maalari/muotoilija/urheilija Louis Sparre, valoku-

vaaja Einar Saarelainen. Monet näistä olivat tai heistä tuli ystävyksiä. Heitä yhdisti vapaudenkaipuu, oman kulttuurin etsintä ja kääntyminen luonnon puoleen. Heidän matkansa olivat eräänlaisia pyhiinvaelluksia. Matkan kohteena ei vain ollut kirkko tai ihmelähde vaan maisema. Kääntyminen luonnon puoleen kehittyi usein henkilökohtaisesti koetuksi pantheismiksi, tunteeksi luonnon pyhyydestä. Tämä on luettavissa Leinon ja Ahon teksteistä. Se näkyy myös Gallen-Kallelan erämaamaalauksista sekä Järnefeltin ja Halosen voimakkaita mielikuvia herättävistä maisemista. Se kuuluu Sibeliuksen musiikin luonnonyhteydestä.

Nykyään näemme ehkä paremmin, että kuva Karjalasta eräänlaisena alku-Suomena oli varsin keinotekoinen ja suhteellinen, mutta ihmisille ominaisen myyttien ja arkkityypin kaipuun vuoksi kuva on

vieläkin todellinen. Juuri taide pitää siteet vanhoihin tarinoihin, koskemattomaan luontoon ja syntyihin syviin hengissä – ainakin Suomen taide.

Tänään Karjalaan matkustava ei löydä enää sitä, mitä karelianistit etsivät. Kertomus neljättä sinfoniaansa työstävästä Sibeliukselta on kuvaava: joka lähtee Kolille etsimään jotakin, löytää lopulta parhaimmillaan itsensä.

Daniël Loos

Käännös: Leena Määttänen

Literatuur | Lähteet

Häyrynen, Maunu (2004). A periphery lost: the representation of Karelia in Finnish national landscape imagery. *Fennia* 182: 1, s. 23–32. Helsinki

Lindqvist, Leena & Ojanen, Norman, 1997, *Bringing art to life, Turn-of-the-century Finnish artist's homes*, Helsinki

Mug

Toen wij ons huis bouwden in Finland kwam het woord mug veelvuldig voor, zowel in Finland als in Nederland. Soms met een vloek en soms ook met een zucht. In Finland kwam het niet verder als een schouderophalend fenomeen waar je gewoon mee moest leren leven. In Nederland iets waar men niet mee wilde leven, het leek wel of wij in vijandelijk gebied een huis gingen bouwen. Gek waren we, dat was zwaar overdreven natuurlijk, je moet een mug niet groter maken dan hij is.

Wilem Mulder Maar eerlijk is eerlijk, er zijn plekken waar je liever niet komt als het niet nodig is. Op zo'n plek staat onze eerste schuur voor het gereedschap bij het bouwen. Normaal gesproken bouwt een Fin eerst de sauna en dan het huis. De sauna is de woonplek tijdens het bouwen en het gereedschap hoort daar dan bij. Een sauna

behoort bij de Finnen na moedermelk tot de eerste levensbehoefte.

Maar onze sauna kwam in het huis dus dat kon niet, eerst een schuur dus. Donker verborgen onder dennenbomen waar je zelfs overdag de neiging hebt om het licht aan te doen, zo'n plek. Het walhalla der muggen, als je daar zonder bescherming te lang blijft zie je snel eruit als een jeukende krentenbol. Het gerucht gaat dat je in Finland makkelijk van identiteit kan veranderen als je in de zomer een nacht in het bos gaat slapen.

Onze schuur ligt iets hoger op stenen, dit om het hout droog te houden voor de sneeuw, dus is er toen een houten trapje gemaakt. Zeventien jaar nadien, in de zomer van 2015, stond ik na de overblijfselen van datzelfde trapje te kijken en besepte

dat ik een nieuwe trap moest maken. Ik bedacht het plan om de trap bij het grote huis te maken, want daar hebben we nauwelijks last van muggen, daarna oppakken, bij de schuur plaatsen en wegwezen. De reden waarom wij bij het grote huis geen of nauwelijks muggen hebben is – volgens mij – de vogelhuisjes die ik in de loop van jaren heb gemaakt. Deze vogelappartementen, zo noem ik ze, verhuur ik aan onze kleine gevleugelde vrienden. De kosten van verhuur is het opvreten van alles wat op een mug lijkt, of dat in de toekomst kan worden.

Ik moet zeggen dat we sindsdien bij ons huis goed buiten kunnen zitten. Ik had namelijk ooit ergens gelezen dat onze gevleugelde kleine vrienden vaak teruggaan naar hun geboorteplek en daar een nieuw gezin starten. Dat wil zeggen als ze een goed plekje kunnen vinden en onze plek voldoet daaraan. Het is een van de mooiste plekken die ik ken. Van dat gevleugelde jeugdsentiment heb ik schaamteloos gebruik gemaakt en inmiddels een stuk of vijftien appartementen hangen in verschillende maten en bomen rond het huis.

Hyttynen

Kun rakensimme taloamme Suomeen mainittiin sana hyttynen useaan otteeseen niin Suomessa kuin Hollannissakin. Joskus manaten, joskus myös huokaisten. Suomessa sanaan suhtauduttiin tavalisesti olkapäänkohautuksella, ilmiö jonka kanssa piti vain oppia elämään. Hollannissa hyttynen suhtauduttiin vähemmän suopuisasti, joskus tuntui että muiden mielestä olimme rakentamassa taloamme vihollisalueelle. Meidät leimattiin hulluiksi mikä oli selvästi liioiteltua, ei hyttystä pitäisi suurentaa isommaksi kuin se on.

Mutta rehellisesti katsoen on olemassa paikkoja minne et mieluummin mene jos ei ole tarvista. Sellaisella paikalla on ensimmäinen liiterimme missä säilytimme rakennukseen tarvittavia työkaluja. Normaali asioiden kulku on niin, että suo-

malainen rakentaa ensiksi saunan ja vasta sitten talon. Sauna on sitten talonrakennuksen aikana asuinpaikka ja samalla työkaluvarasto. Äidinmaidon jälkeen on sauna toisella sijalla suomalaisen tarpeista. Mutta meidän saunamme tuli asuinrakennukseen, joten se järjestys ei tullut kysymykseen. Siispä rakennettiin ensiksi liiteri kuusien katveeseen niin varjoisalle paikalle, että jopa päiväsaikaankin oli tarpeellista sytyttää valot sinne. Hyttysten paratiisi, jos viivyit siellä pitempään ilman suojavaatteita tai -aineita näytit piankin kutisevalta rusinapullalta. Huhu kertoo, että Suomessa voit helposti vaihtaa identiteettiäsi kun menet yöksi metsään nukkumaan.

Liiterimme perusta on rakennettu korkeammaksi kuin tavallista niin ettei lumi kastelisi polttopuita. Liiteriin pääsi rakennuksen aikoihin puusta tehtyjen tikapuiden avulla. Seitsemäntoista vuotta myöhemmin, kesällä 2015, katselin noiden tikapuiden jäännöksiä ja ymmärsin että oli korkea aika tehdä uudet tikapuut. Sain loistavan idean valmistaa tikapuut päärakennuksen vieressä missä meitä hyttyset eivät juuri kiusaa, sitten asettaa tikapuut liiteriä vasten ja juosta kiireellä pois. Syy siihen etteivät hyttyset meitä talon vieressä kiusaa, on mielestäni vuosien varrella tekemäni linnunpöntöt. Nämä lintuosakkeet – niin minä niitä kutsun – vuokraan pienille siivekkäille ystävillemme. Vuokran he maksavat syömällä kaiken mikä vähänkin muistuttaa hyttystä, tai josta tulevaisuudessa voi sellainen tulla. Täytyy sanoa, että me siitä lähtien olemme hyvinkin voineet istua ulkona talomme

läheisyydessä. Olin nimittäin joskus lukeut jostakin, että siivekkäät ystävämmepalaavat usein takaisin syntymäseudulleen ja perustavat sinne uuden perheen. Ainakin jos ne löytävät hyvän paikan ja meidän paikkamme täyttää ne vaatimukset. Minusta se on yksi parhaista paikoista mitä tiedän. Tuota siivellistä nuoruussentimentaalisuutta olen häpeämättömästi käyttänyt hyväkseni ja asettanut vähitellen noin viisitoista erikokoista osaketta talomme ympärillä kasvaviin puihin. Ajatellessani näitä asioita huomasin, että seisoin vieläkin neitseellisen pistämättömänä liiterin vierellä. Oivalsin myös yhtäkkiä, että olin toissavuvonna asettanut tälle puolelle tonttiamme muutamia lintuosakkeita, kuusi kappaletta. Katselin ympärilläni ja näin selvästi missä ne olivat, tuore puu ei ollut vielä muuttanut väritään tummemmaksi. Tutkiessani lähintä lintuosa-

ketta näin että sen katolla ja laudalla oli ulosteita. Osake oli selvästi otettu käyttöön. Olinko juuri minä löytänyt ratkaisun suomalaisten hyttysongelmaan vai oliko tämä vain sattuma. Nyt en ole sitä sorttia joka uskoo sattumaan, niin että minulle oli päivänselvä asia että suomalaisten piti joukolla aloittaa rakentamaan lintuosakkeita. Täyttäkää ne vihreät metsät vain lintupöntöillä ja hyttysen päivät ovat luetut, varma asia se on.

Viivyin tämän loman aikana useaan otteeseen pitkänkin aikaa liiterin lähetyvillä enkä tarvinnut minkäänlaisia torjunta-aineita tai -vaatteita, hyttysiä ei näkynyt mailla eikä halmeilla. Suuret lintupönttöjen vienti- ja tuonti-ideat pyörivät päässäni. Vihellessen kiipesin uusia tikapuita pitkin liiteriin viemään sinne työkalut paikoihellen. Epäselvää on vihelsinkö nuotin vierestä vai liian kovaa, mutta joka tapauksessa päälleni hyökättiin. Parvi ampi-

sia laskeutui päälleni ja minua pistettiin neljä kertaa. Liiterissä oleva ampiaspesä oli minulta jäänyt huomaamatta. Juoksin kiireellä pois ja huomasin talon lähetyvillä, että kenkäni olivat täynnä muurahaisia. Paikka ei nähtävästi ollut niille mieluinen koska ne purivat minua vihaisesti. Vedin vaatteet yltäni, potkaisin kengät jaloistani ja sukelsin veteen. Myöhemmin laiturilla ollessani ajattelin että minun täytyisi täsmentää työkomentoja. Huomenna liimaan kaikkien lintuosakkeiden kylkeen lapun jossa tiedoitetaan että asukkaiden ruokalistaan tulisi lisätä myös ampiaiset ja muurahaiset.

Willem Mulder

Käännös: Irja Lammers

Terwijl ik dit door mijn gedachten liet gaan besepte ik dat ik nog steeds maagdelijk ongeprikt bij de schuur stond. Ik besepte ook opeens dat ik het jaar ervoor ook aan deze kant van onze grond een aantal vogelappartementen heb opgehangen, zes stuks. Ik keek om me heen en zag ze duidelijk hangen, het nieuwe hout was nog niet donker gekleurd. Bij inspectie van het dichtstbijzijnde vogelappartement zag ik witte vogelpoep op het dakje en het plankje, het was duidelijk gebruikt. Zou ik het opgelost hebben? Zou ik het muggenprobleem van de Finnen opgelost hebben, of was het toeval? Nu geloof ik niet in toeval, dus voor mij was het duidelijk, de Finnen moeten massaal vogelappartementen gaan bouwen. Hang die gouden groene bossen vol met vogelhuisjes en de mug is gezien, zeker weten!

Ik bleef deze vakantie met regelmaat wat langer hangen bij de schuur maar ik heb

daar geen voorbehoedsmiddelen voor nodig gehad, geen mug te zien. Plannen voor export/import in vogelhuisjes schoten door mijn hoofd. Fluitend liep ik de nieuwe trap op om mijn gereedschap in de schuur op te bergen. Ik weet niet of ik vals of te hard floot maar in ieder geval werd ik aangevallen. Een wolk wespen dook op me neer en ik werd vier keer gestoken. Ik had het wespennest in de schuur niet opgemerkt. Ik rende weg en merkte bij het huis dat mijn schoenen vol met mieren zaten. Dat vonden ze schijnbaar geen goede plek want ze beten venijnig. Ik trok de kleren van mijn lijf, schopte mijn schoenen uit en dook het water in. Later op de steiger besepte ik dat ik nieuwe stalorders moest laten uitgaan. Ik zou morgen bij elk vogelappartement een memo ophangen dat ze ook wespen en mieren op het menu moeten zetten.

Willem Mulder

Espoo

Na de oriëntatie in Kirkkonummi en omgeving richten we ons in dit nummer met name op Espoo, de volgende belangrijke plaats langs de Koningsweg.

Jacques
Groenendijk

Espoo (Zweeds: *Esbo*) is een gemeente en stad gelegen aan de zuidelijke kust van Finland en ligt direct ten westen van de hoofdstad Helsinki. Espoo maakt deel uit van een grotere stedelijke agglomeratie. Geschiedenis: In de 13e eeuw stichtten Zweedse immigranten het dorp Espaby nabij de gelijknamige rivier. Historische vondsten wijzen echter op eerdere beperkte bewoning omstreeks het jaar 1000. De eerste (houten) kerk werd in de tweede helft van de 14e eeuw gebouwd, maar dit gebouw werd eind 15e eeuw al vervangen door een stenen kerkgebouw. In ge-

schriften komt Espoo voor het eerst voor in 1431. Espoo was eigenlijk een samenvoeging van een aantal oude gehuchten. Eind 19e eeuw profiteerde de industrie in Espoo van het groeiende, nabijgelegen Helsinki en de aanleg van een spoorlijn in 1903 maakte het eenvoudiger voor mensen en bedrijven om zich in Espoo te gaan vestigen. Belangrijke industrieën waren de baksteenfabrieken en glasfabrieken. De stad groeide explosief vanaf de jaren vijftig en de dienstensector werd de belangrijkste werkgever. Daarnaast herbergt Espoo de Technische Universiteit Helsinki met zo'n 13.000 studenten, en telt het verder veel onderzoeksinstituten

Kuninkaantien varrella 8

Espoo

Tutustuttuamme Kirkkonummeen ja sen ympäristöön keskitymme tässä numerossa Espooseen, joka on seuraava merkittävä paikka Kuninkaantien varrella.

Espoo (*Esbo*) on Suomen etelärannikolla, Helsingin länsipuolella sijaitseva kaupunki. Se on osa pääkaupunkiseutua. Historia: ruotsalaiset siirtolaiset perustivat Espaby-nimisen kylän 1200-luvulla lähelle samannimistä jokea. Historialliset löydöt viittaavat kuitenkin varhaisempaan pienimuotoiseen asutukseen vuoden 1000 paikkeilla. Ensimmäinen puukirkko rakennettiin 1300-luvun puolivälissä, mutta sen tilalle rakennettiin jo 1400-luvun lopulla kivistä kirkko. Espoon nimi esiintyy kirjoituksissa ensimmäistä kertaa vuonna 1431. Espoo muo-

dostui oikeastaan muutamista vanhoista pikkukylästä. Espoon teollisuus alkoi hyötyä 1800-luvun lopulla kasvavasta läheisestä Helsingistä, ja junanradan rakentaminen vuonna 1903 helpotti ihmisten ja yritysten siirtymistä Espooseen. Tiili- ja lasitehtaat olivat merkittävä teollisuudenala. Kaupunki kasvoi räjähdysmäisesti 1950-luvulla ja palvelualasta tuli merkittävin työnantaja. Espoossa on myös Helsingin teknillinen korkeakoulu, jossa on noin 13 000 opiskelijaa, siellä on monia tutkimuslaitoksia ja etenkin huipputekniikan alan yritysten (pää)konttoireita. Ruotsi oli 1940-luvun lopulle pääkieli Espoossa. Vasta siitä lähtien suomenkieliset ovat olleet enemmistönä. Espoosta tuli virallisesti kaupunki vuonna 1972.

Kuninkaantie
Kungsvägen

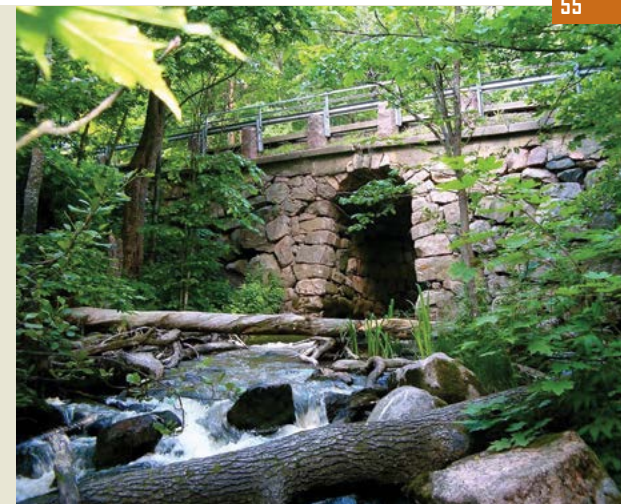
Keilaniemi kantorencomplex. | Keilaniemen toimistorakennus.

en (hoofd)kantoren, met name van high-techbedrijven. Tot eind jaren veertig was het Zweeds de belangrijkste taal in Espoo. Pas vanaf dat moment kregen de Fins sprekkenden de overhand. In 1972 werd Espoo officieel een stad.

Het huidige Espoo (oppervlakte 528 km², waarvan 312 km² land) is de snelst groei-

ende stad in Finland. Op 30 september 2015 telde de stad 268.924 inwoners. Daarmee is het op Helsinki na de grootste gemeente van het land met veel moderne gebouwen. Espoo bestaat in feite uit een losse verzameling suburbane woonwijken die zich ten westen van Helsinki over een groot gebied uitstrekken. Een duidelijk stadscentrum ontbreekt. In feite bestaat

Nykyään Espoo (pinta-ala 528 km², josta 312 km² maata) on Suomen nopeimmin kasvava kaupunki. Kaupungin väkiluku oli 30.9.2015 268 924. Näin se on Helsingin jälkeen Suomen suurin kaupunki, jossa on paljon moderneja rakennuksia. Espoo koostuu itse asiassa esikaupunkialueista, jotka levittäytyvät laajalle alueelle Helsingin länsipuolella. Espoolla ei ole varsinaista keskustaa. Se koostuu seitsemästä erillisestä (hallinnollisesta) keskuksesta, joita ovat: Leppävaara, Tapiola, Matinkylä-Olari, Espoonlahti, Espoon keskus, Kauklahti ja Kalajärvi. Arkkitehtonisesti kiinnostava on puutarhakaupunki Tapiola, joka on rakennettu 1950-luvulla. Lähitöllä on Westend, jota varakkaat suomalaiset suosivat. Espoon sisällä sijaitsee Kauniasten kaupunki. Espoosta on hyvä yhteys Helsingin rautatieasemalle. Espoossa harrastetaan vesiuheilua ja talvisin on paljon latuja hiihtoa ja moottor-

Historische boogbrug bij het Espoo Landgoed. | Historiallinen Espoonkartanon silta.

rikelkkailua varten. Kauniissa Serenapuis-tossa on suuri uimahalli, laskettelukeskus ja joulupukin työpaja.

Espoo herenhuis op het Espoo Landgoed. | Espoon kartano.

Espoo uit zeven losse (administratieve) centra, namelijk: Leppävaara, Tapiola, Matinkylä-Olari, Espoonlahti, Espoon keskus, Kauklahti en Kalajärvi. Architectonisch interessant is de tuinstad Tapiola, die in de jaren vijftig is gebouwd. Vlakbij bevindt zich de wijk Westend, een geliefd woonoord voor de Finse welgestelden.

Campus auditorium van de Aalto universiteit. | Aalto-yliopiston kampuksen auditorio.

Vaikka Espoossa saakin kulumaan päiviä, kerromme alla muutamasta tärkeimmästä nähtävyydestä.

De gemeente Kauniainen ligt als een enclave binnen Espoo. De stad heeft een goede verbinding met het centraalstation van Helsinki. Er wordt aan watersport gedaan en 's winters zijn er in Espoo veel routes uitgezet om te langlaufen en voor sneeuwscooters. In het mooie Serenapark liggen een groot overdekt zwembad, een skicentrum en een werkplaats van de Kerstman.

Hoewel je dagen kan doorbrengen in Espoo, zullen we hier beknopt een aantal interessante en belangrijkste bezienswaardigheden vermelden.

Espoo Landgoed

Komende vanuit het westen bereiken we via de oudste nog in gebruik zijnde stenen boogbrug in Finland die gebouwd is omstreeks 1777, het Espoo Landgoed (Zweeds: *Esbogård*) met het Espoo herenhuis (Espoonkartano). Het voormalige

Espoon kartano

Länneä päin saavumme Suomen vanhimman yhä käytössä olevan, vuoden 1777 paikkeilla rakennetun kivisen kaarisillan kautta Espoonkartanoon (*Esbogård*), jossa sijaitsee Espoon kartano. Entinen kuninkaallinen tila perustettiin kuningas Kustaa Vaasan käskystä vuonna 1556, mutta päärakennus on peräisin 1600-luvulta. Arkkitehti W. G. Palmqvistin johdolla tehtiin suuri remontti 1900-luvun alussa. Ympäröivä puisto, puutarhat, monet sivurakennukset ja historialliset elementit antavat kokonaisuudelle edustavan, mutta myös modernin ilmeen. Kartano on nyt kaupungin omistuksessa. Siellä on sivurakennuksen näyttelytilojen lisäksi myös hevostila.

Otaniemi

Otaniemessä (*Otnäs*) on Aalto-yliopisto. Tämän teknisen korkeakoulun kampus

koninklijke landgoed werd oorspronkelijk gesticht in opdracht van de Zweedse koning Gustaf Vasa in 1556, maar het hoofdgebouw stamt uit de zeventiende eeuw. In het begin van de 20^e eeuw hebben er onder leiding van architect W.G. Palmqvist grote verbouwingen plaatsgevonden. Het omliggende park, tuinen, tal van bijgebouwen en historische elementen geven het geheel een belangrijke representatieve, maar toch ook moderne uitstraling.

Het complex is nu eigendom van de gemeente. Behalve tentoonstellingen, die in één van de bijgebouwen worden gehouden, is er een paardenfarm.

Otaniemi

In Otaniemi (Zweeds: *Otnäs*) is de Aalto Universiteit gevestigd. De campus van de technische universiteit is ontworpen door Alvar Aalto en gebouwd door verschillende architecten. In het studentenoor

on Alvar Aallon suunnittelema ja sen ovat toteuttaneet monet eri arkkitehdit. Otaniemen opiskelijakylässä on moderni lasinen kappeli. Opiskelija-asuntoja ja urheilukenttiä ympäröivät niityt ja metsät. Kesäisin opiskelija-asunnot muutetaan kesähotelleiksi. Kampuksella on moderni kongressikeskus Dipoli (1966), jossa on useita saleja, ravintola, baari ja olutkellari. Betoniset ulkoseinät, jotka on koristeltu kuparilla, näyttävät nousevan suoraan ylös luonnonkalliosta. Sisäänkäynnin edessä on suuri alumiininen artisokka.

Tapiola

Viihtyisä puutarhakaupunki Tapiola (*Hagalund*) on rakennettu ainutlaatuisen konseptin pohjalta kauniiseen luontoon. Ostoskeskuksessa on sisäpiha, jossa on puita ja suihkulähde. Tapiolassa sijaitsee myös Espoon kulttuurikeskus, jossa pidetään paljon konsertteja, teatteriesityksiä

Ontmoetings- en Congrescentrum Dipoli. | Kongressikeskus Dipoli.

niemi staat een moderne kapel met veel glas. De studentenhuizen en sportvelden worden omringd door grasvelden en stukken bos. 's Zomers zijn de studentenflats als toeristenhotels in gebruik. Op de campus bevindt zich het modern vormgegeven ontmoeting- en congrescentrum van Dipoli (1966) met een groot aantal zalen, een restaurant, een bar en een bierkelder.

Espoo Cultureel Centrum in Tapiola. | Espoon kulttuurikeskus Tapiolassa.

ja kansainvälisiä tapahtumia. Teatteri Hevosenkenkä on tarkoitettu lapsille.

WeeGee-näyttelykeskus Tapiolassa

Rakennus on entinen Weilin & Göös-kustantamon kirjapaino, jossa on viisi museota.

De uit beton opgetrokken buitenmuren versierd met koperwerk lijken uit de natuurlijke rotsblokken tegen de muur omhoog te rijzen. Voor de entree staat een grote geschubde artisjok van aluminium.

Tapiola

De gezellige tuinstad Tapiola (Zweeds: *Hagalund*) is volgens een uniek concept neergezet in een prachtig stukje natuur. Het winkelcentrum heeft een binnenhof met bomen en een fontein. In Tapiola is ook het Espoo Cultureel Centrum gevestigd waar vele concerten, theater voorstellingen en internationale festiviteiten gehouden worden. Het theater Hevoskenkä is speciaal voor kinderen.

WeeGee Tentoonstellingscentrum in Tapiola

Dit gebouw betreft een voormalige boekdrukkerij van de firma Weilin & Göös. In het gebouw bevinden zich vijf musea.

Futuro huis in tentoonstellingscentrum WeeGee. | Futuro-talo WeeGee-näyttelykeskuksessa.

1. **EMMA**, Espoon modernin taiteen museo. Pysyvän kokoelman lisäksi museossa järjestetään erilaisia näyttelyitä ja pidetään työpajoja.
2. **KAMU**, Espoon kaupungin museo. Museon pysyvä kokoelma saa historian elämään. Tuhannet kertomukset vievät kävijän esihistoriasta keskiajalle ja sieltä

1. **EMMA**. Het Museum voor Moderne Kunst in Espoo. Naast de vaste collectie vinden er hier doorlopend verschillende tentoonstellingen plaats en worden er ook workshops gehouden.
2. **KAMU**, Het stadsmuseum van Espoo. Middels de permanente collectie komt hier de geschiedenis tot leven. Duizend verhalen nemen de bezoeker mee van de prehistorie tot de middeleeuwen en vandaar tot de tweede grootste stad van Finland. Jaarlijks wisselende tentoonstellingen presenteren binnenlandse en internationale thema's.
3. Het Helinä Rautavaara Museum heeft een grote collectie kunst en rituele en alledaagse voorwerpen uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika.
4. Een klokkenmuseum waar niet alleen horloges en klokken tentoongesteld worden, maar ook het gereedschap dat daarvoor nodig was.

Suomen toiseksi suurimpaan kaupunkiin. Vuosittain vaihtuvien näyttelyjen teemat ovat koti- ja ulkomaisia.

3. Helinä Rautavaaran museossa on suuri taidekokoelma ja rituaalisia ja käyttöesineitä Afrikasta, Aasiasta ja latinalaisesta Amerikasta.
4. Kellomuseo, jossa on kellojen lisäksi näytteillä myös niiden valmistukseen käytettyjä työkaluja.
5. Hevoskenkä-leluseossa tutustumme suomalaisten lelujen ja pelien historiaan 1800-luvun lopulta nykypäivään. Rakennuksessa on lisäksi museokauppa, ravintola ja sisäpihalla Futuro-talo, jonka on suunnitellut arkkitehti Matti Suuronen (avoinna toukokuusta elokuuhun).

Glims Farmstead-museo

Etkö ole vielä nähnyt riittävästi museota? Sitten käynti Glims Farmstead-museossa on vaivan arvoinen. Kaupunkialueella,

5. In het speelgoedmuseum Hevoskenkä maken we kennis met de geschiedenis van Fins speelgoed en spelletjes van eind 19^e eeuw tot heden. Verder zijn er in het gebouw een museumwinkel, een restaurant en op de binnenplaats het Futuro huis, ontworpen door de architect Matti Suuronen. (Geopend van mei tot augustus).

Glims Farmstead-museum

Heeft u nog niet genoeg musea bezocht? Dan is een bezoek aan het Glims Farmstead-museum zeker de moeite waard. Binnen de stadsgrenzen in een complex van oude houten huizen uit de 18^e eeuw zijn hier landbouwwerktuigen en wagens, een automuseum, een museum met een collectie stenen en mineralen en een textielmuseum met werk van Oili Mäki ondergebracht.

Gallen-Kallela Museum in Tarvaspää. | Gallen-Kallelan museo Tarvaspäässä.

Glims Farmstead-museum. | Glims Farmstead -museo.

Koffiehuis in Bemböle

Uitrusten en een lekkere kop koffie drinken kunt u in het nabijgelegen houten koffiehuis in Bemböle (gebouwd in 1736). Tijdens de Grote Noordse Oorlog (1713-1721) waren dit en omliggende gebouwen in gebruik genomen door het Russische leger. Na deze oorlog is het pand

Koffiehuis in Bemböle. | Bembölen kahvitupa.

afgebrand, maar herbouwd en in 1760 in gebruik genomen als herberg langs de Koningsweg.

Tarvaspää

Tot de agglomeratie van Espoo, op weg naar Helsinki behoort Tarvaspää. Hier

vanhojen 1700-luvulla rakennettujen puutalojen muodostamassa kompleksissa on maatalousvälineitä ja vaunuja, automuseo, kiviä ja mineraaleja sisältävä museo sekä tekstiilmuseo, jossa esittelee Oili Mäen töitä.

Bembölen kahvitupa

Voit pitää tauon ja nauttia kupin kahvia lähistöllä sijaisevassa Bembölen puisessa kahvituvassa (rakennettu vuonna 1736). Isovihan aikana (1713-1721) tämä rakennus ja sitä ympäröivät rakennukset olivat Venäjän armeijan käytössä. Tämän sodan jälkeen rakennus paloi, mutta rakennettiin uudestaan vuonna 1760 ja otettiin käyttöön Kuninkaantien majatalona.

Tarvaspää

Espoon alueella, Helsinkiin päin mentäessä, sijaitsee myös Tarvaspää. Se on taidemaalari Akseli Gallén-Kallelan vuon-

bevindt zich het romantische landhuis uit 1913 van de schilder Akseli Gallén-Kallala. Het door Gallén-Kallala (1865-1931) zelf ontworpen en gebouwde huis staat op een rotsachtig schiereilandje. In het tuinhuis worden plaatselijke lekkernijen als gebak en broodjes verkocht. In het in 1961 als museum ingerichte woonhuis en atelier bewaart men de werken van de kunstenaar (schilderijen, grafieken, illustraties) evenals door hem ontworpen meubels.

Espoo, een stad die het bezoeken meer dan waard is; ook om een completer beeld van Finland te krijgen. Ons volgende doel wordt Helsinki. Parel van de Oostzee!!

Jacques Groenendijk

Informatie grotendeels via internet verzameld, met bijdragen van Arnold Pieterse en Eeva Tuovinen-Kriek.

na 1913 rakentama romanttinen huvila. Gallén-Kallala (1865-1931) suunnitteli ja rakensi talon itse ja se sijaitsee kallioisella niemellä. Puutarhamajassa myydään paikallisia herkuja, kuten leivonnaisia ja voileipiä. Asuintalossa ja ateljeessa, jotka muutettiin museoksi vuonna 1961, on näytteillä taiteilijan töitä (maalauksia, grafiikkaa, kuvituksia) sekä hänen suunnitelmiaan huonekaluja.

Espoo on todella tutustumisen arvoinen kaupunki, myös kattavamman kuvan saamiseksi Suomesta. Seuraavaksi tutustumme Helsinkiin, Itämeren helmeen!!

Jacques Groenendijk

Käännös: Mia Uusitalo

Tiedot on saatu suurimmaksi osaksi Internetistä sekä Arnold Pieterse ja Eeva Tuovinen-Kriekin avustuksella.

Belangrijke adressen

In Nederland - Alankomaissa

Ambassade van Finland
Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
tel: 070-346 9754
fax: 070-3107174
info.haa@formin.fi
www.finlande.nl

Fins Huis (voorheen
Finse Zeemanskerk)
Suomi Talo (Suomen
Merimieskirkko)
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
010-436 6164
www.merimieskirkko.be/
nl_index_fi.html

Finse Zaterdagsschool
Suomalainen
Lauantaikoulu
Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
informatie - tiedustelut:
www.lauantaikoulu.nl

Finnish Dutch Trade Guild
p/a Patrice van der Heiden
Musholm 149
2133 HR Hoofddorp
www.fdtg.eu

Cultureel attaché
van de VNF
Alexander van Hoboken
Maanstraat 29
6543 VR Nijmegen
024-3783024
avanhoboken@yahoo.com

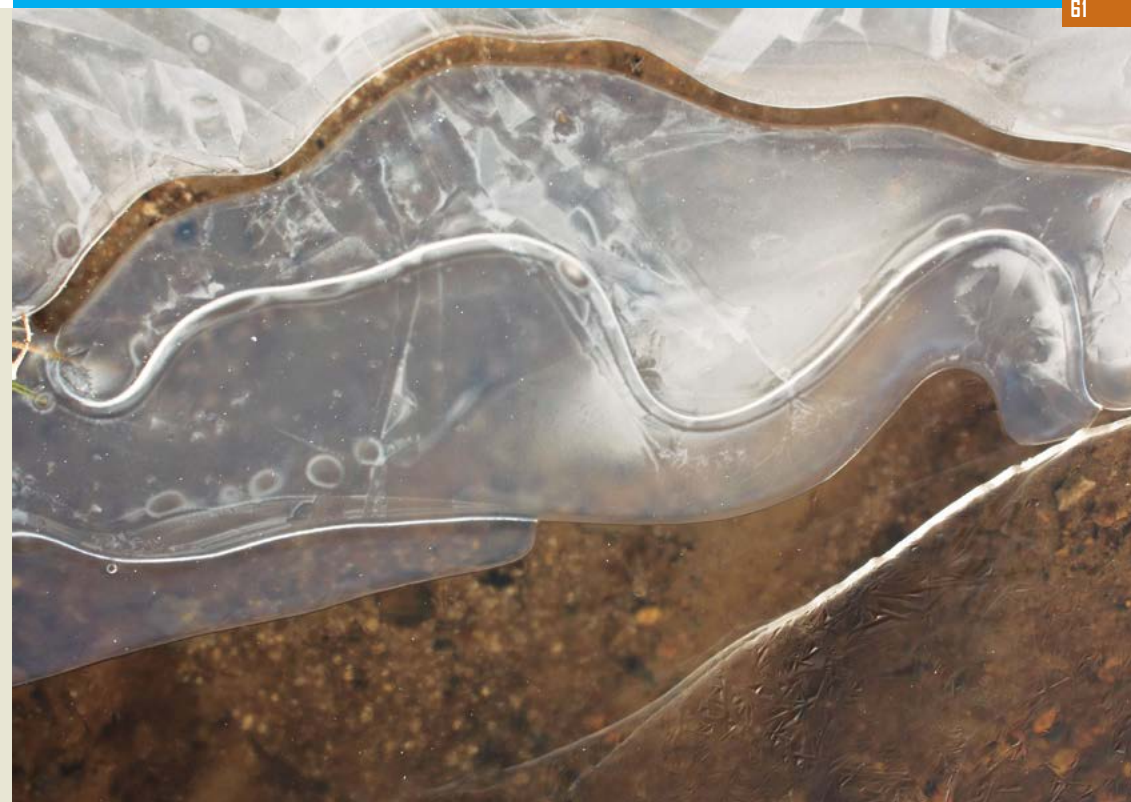
Finse school -
Suomikoulu
The American School
of the Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar
informatie - tiedustelut:
Kirsti Vaaranmäki, voorzitter
opettajat@suomikoulu.nl
www.suomi-koulu.nl

In Finland - Suomessa

Nederlandse Ambassade
in Finland:
Erottajankatu 19B,
FI-00130 Helsinki,
tel: +358-(0)9-228920
fax: +358-(0)9-22892228
nlgovhel@kolumbus.fi
www.netherlands.fi

Nederlandse Vereniging
in Finland
Secretariaat Vetelaisenkuj
390540 Oulu
secretariaat@
nederlandsvereniging.fi
www.nederlandse
vereniging.fi

Uls aan de oever van Suomenlinna (foto Daniël Loos)

Word lid! | Liity jäseneksi!

Naam | Nimi _____

Voorletters | Kutsumanimi _____

Man | Mies / Vrouw | Nainen *

*doorhalen wat niet van toepassing is | *poista toinen, jätä vain oikea vaihtoehto

Adres | Osoite _____

Postcode | Postinumero _____

Woonplaats | Asuinpaikka _____

E-mail _____

Telefoonnummer | Puhelinnumero _____

Datum | Päivämäärä _____

Aanmelding als lid 'Vereniging Nederland-Finland':
Uw aanmelding kunt u naar onderstaand postadres
sturen of per e-mail naar: info@vnf.nu.

Ilmoittautumisen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen
jäseneksi voit lähettää postitse allaolevaan osoi-
teeseen tai sähköpostitse osoitteeseen: info@vnf.nu

Secretariaat Vereniging Nederland-Finland

Karthuizerlaan 30

6042 NB Roermond

Voor vragen: 06-55 80 21 20, info@vnf.nu

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een bevestiging met een nummer van Aviisi, de brochure 'Finland in Nederland' en de contributierekening. Nadat wij u als lid hebben ingeschreven ontvangt u automatisch het eerst volgende nummer van ons verenigingsmagazine 'Aviisi'. De contributie bedraagt per jaar (1 januari tot en met 31 december) voor VNF-leden € 27,-. Contributie bedraagt voor bedrijfsleden € 79,- (incl. weblog).

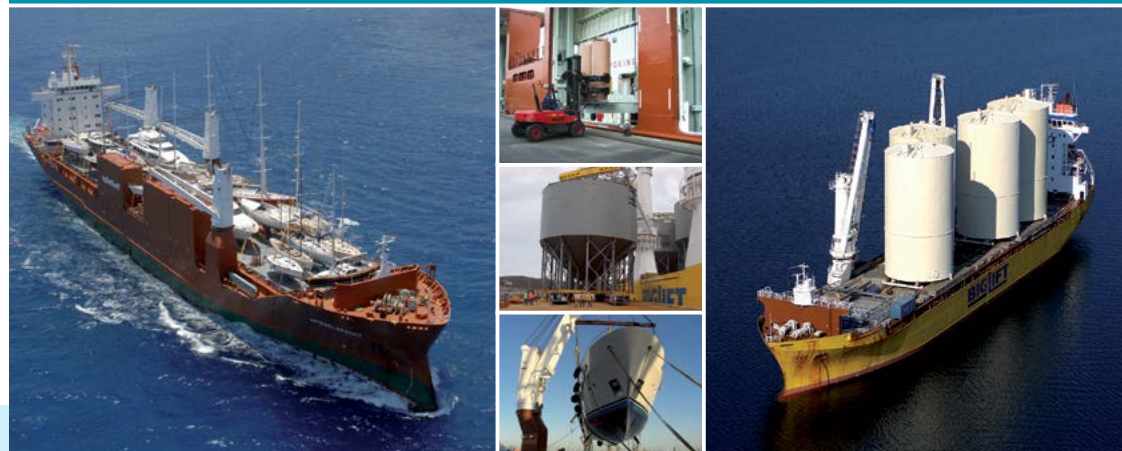
De statuten van de vereniging kunt u op onze website (www.vnf.nu) onder 'De Vereniging' vinden. Met uw aanmelding accepteert u onze statuten. Heeft u geen internet dan sturen wij graag op uw verzoek een exemplaar toe.

Mahdollisimman pian ilmoittautumisenne jälkeen lähetämme teille postissa vahvistuksen ja liitteenä kappaleen Aviisi-lehteämme, esitteen 'Suomi Alankomaissa' sekä jäsenmaksulaskun. Kun olet ilmoittautunut jäseneksemme, saat heti seuraavaksi ilmestyvän yhdistyksen jäsenlehden 'Aviisin' numeron. Jäsenmaksu on vuodeksi (1. tammikuuta - 31. joulukuuta). Jäsen sekä samassa taloudessa asuva partneri ja alle 18 vuotiaat lapset 27,- euroa ja yritysjäsen 79,- euroa (sisältää weblogon).

Nettisivuiltamme www.vnf.nu alaotsikosta «Yhdistys» löydät yhdistyksen säännöt. Ilmoittautuessasi jäseneksi samalla hyväksyt nämä säännöt. Huom. Säännöt ovat toistaiseksi vain hollanninkielellä (Statuten).

the sliethoff group

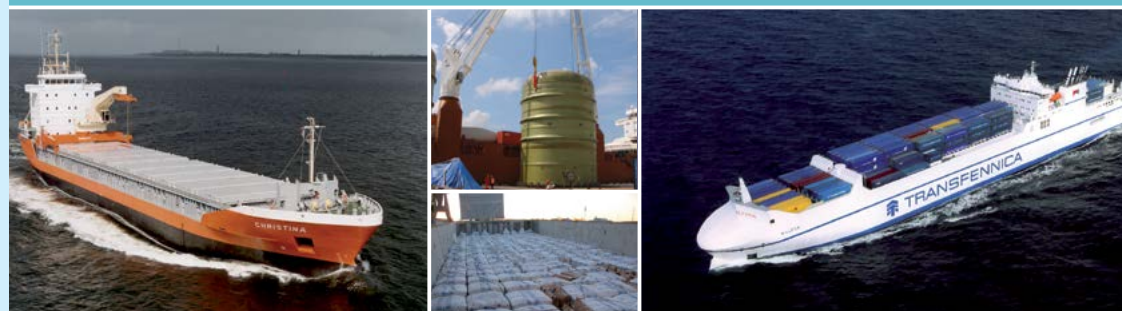
 TRANSFENNICA

 W
B
Wijne & Barends

 sliethoff

 SEVENSTAR
YACHT TRANSPORT

 BIGLIFT
World wide heavy lift
and project transportation

Radarweg 36
1042 AA Amsterdam
The Netherlands

P.O. Box 409
1000 AK Amsterdam
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400
Fax: +31 (0)20 4488 500
E-mail: gogracht@sliethoff.com
Internet: www.sliethoff.com

Rokade Advies B.V.

Fiscalisten/Verolakimiehet
Juristen/Lakimiehet
Administrateurs/Kirjanpitäjät

Maaskade 159a
3071 NR Rotterdam

Phone: 010 – 265 19 90
Fax: 010 – 265 04 30

Website: www.rokade.org
Email: info@rokade.org

